

GORENJSKI GLAS

LETNO XLIII — št. 14 — CENA 5 din

Kranj, torek, 20. februarja 1990

Danes odločilna tekma na Jesenicah

Jesenice, 20. februarja - Pričakovanja jeseniških hokejistov in njihovih navijačev, da bo že v petek zvečer v Ljubljani znan drugi finalist jugoslovenskega hokejskega prvenstva, se niso uresničila. Jeseničani so z Olimpijo zgubili s 3 : 1 in tako je izid štirih dvobojev 2 : 2. Odločala bo današnja, peta tekma ne Jesenicah. Kdor bo zmagal, v rednem delu tekme ali po streljanju kazenskih strelov, bo v finalu igral z Medveščakom. Prepričani smo, da bo zmaga jeseniška. Vabljeni na tekmo, ki se bo začela ob 18. uri. Navijajte športno. Žreb bo med občinstvo tudi tokrat razdelil več nagrad. Nasvidenje na Jesenicah!

J. K.

Loška konvencija ZSMS - liberalne stranke

Dosti nam je revolucion

Škofja Loka, 15. februarja - Polna dvorana srednješolskega centra Boris Zihelj in dobro pripravljena predvolilna konvencija liberalne stranke sta glavni značilnosti četrtkovega večera.

Na prireditvi, ki so se je udeležili tudi vodilni predstavniki drugih občinskih strank na čelu s predsednikom Kmečke zveze Slovenije Ivanom Omanom, so nekateri kandidati ZSMS - liberalne stranke, med njimi Slavko Gaber, Zoran Thaler, Tanja Lazar, dr. Ivan Kristan in dr. Bogdan Oblak, predstavili širše akcije stranke, za katere se bodo zavzemali v prihodnosti in na katere pomembnost bodo v prihodnjih dveh mesecih poskušali prepričati čim več volilcev. Posamezni govorniki so se dotaknili tudi nekaterih perečih točk škofjeloške občine - avtobusnih zvez, Mestnega trga, kapucinskega mostu, obvoznice.

Četrkova prireditev je bila po osrednji predvolilni konvenciji ZSMS - liberalne stranke v ljubljanskem Cankarjevem domu prva te vrste na Gorenjskem.

Več na strani 3.

Kaj hočejo slovenski šolniki?

Sindikat slovenskih šolnikov je do ponedeljka, 28. februarja, razglasil nekakšen moratorij na stavek, s katerimi grožijo učitelji vsepoposod po Sloveniji, da bi opomnili na nezavidljiv gmotni položaj šol in podcenjeno delo učiteljev.

Tudi v šolah, kaj šele v širši javnosti, je napovedovana splošna stavka deležna številnih odmevov. Najprej zaradi tega, ker učitelji po Sloveniji do vlade (republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje) še niso izoblikovali enotnih zahtev, še bolj pa zaradi njihove nerealnosti, saj je zahtevana plača osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev (zahteve se gibljejo od 700 do 2000 nemških mark) ponekod le preveč ambiciozno zastavljena. Ceprav šolniki po eni strani poučarjajo, da terjajo tolikšno plačo, kot jo imajo enako izobraženi kadri v gospodarstvu, pa nekateri učiteljske zahteve presegajo povprečne plače strokovnjakov v gospodarstvu. Dejstvo je, da ne tam ne v družbenih dejavnostih (pomislimo le na zdravstvo) ljudje niso zadovoljni s plačami, za višje pa v obstoječem družbenem proizvodu ne najdejo denarja. Če bi hoteli ugoditi ambicioznim zahtevam po učiteljskih plačah na vsaj približno evropski ravni, bi najbrž moralji bolj obremeniti gospodarstvo.

D. Z. Žlebir

Višje preživnine...

Odbor za razvoj socialnega skrbstva pri slovenskem izvršnem svetu je sklenil, da se s 1. marcem povisajo preživnine. Tokrat se preživnine povečajo za 104,9 odstotka, zadnji pa so se povečale s 1. januarjem za 50,2 odstotka.

V. Bešter
Foto: F. Perdan

stran 5

KMETJE V HLEVU IN PARLAMENTU MEŠETAR

Človekove pravice, zrelostni izpit vsake oblasti

Danes se v Ljubljani na razširjeni seji sesta republiška konferenca Socialistične zveze Slovenije. Seja je izjemna. Prvič je namenjena samo obravnavi varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter razmišljanju, kako v prihodnje v Sloveniji urediti to področje. Svet za varstvo človekovih pravic pri republiški konferenci Socialistične zveze, bolj znan kot "Bavconov svet", ustanovljen pred dvema letoma, je opravil zgodovinsko delo, bil pa je, kljub temu da je deloval pod kapo Socialistične zveze, pluralistično sestavljen, kar kaže na univerzalnost človekovih pravic in državljanskih svoboščin. Tu di zato so na današnjo konferenco slovenskih socialistov povabljeni predstavniki vseh slovenskih političnih strank.

Bojazen, da bi svet, ki ga je uspešno vodil dr. Ljubo Bavcon, in je priznan med mednarodnimi in nacionalnimi organizacijami za varovanje človekovih pravic in državljanskih svoboščin, zaradi preoblikovanja Socialistične zveze v samostojno stranko, umrl, je odveč. Na zadnji seji sveta so člani soglasno izjavili, da so še pripravljeni sodelovati, in izbirali med inačicami, kam bi bilo najbolje umestiti svet. Našli so najspremjemljivejšo rešitev: svet naj z zakonom ustanovi slovenska skupščina, njegova sestava naj ostane še naprej

pluralistična, vendar bo njegovo delovanje nadstrankarsko. Slovenska skupščina je voljna svetu na široko odpreti vrata.

Pri človekovih pravicah in državljanskih svoboščinah, pri tistih temeljnih, ki so zapisane v ustavu in zakonih in jih najpogosteje zlorabljamo z izkoriscenjem prava za doseganje političnih ciljev, v Sloveniji še nismo rekli zadnje besede, še manj pa v Jugoslaviji. Človekove pravice so tisti preizkusni kamen, na katerem se lahko oblast vzpone ali pada. Na to mora računati vsak, kdor bo v Sloveniji po volitvah na oblasti. Lažje je nameč biti v opoziciji in terjati od oblasti, da spodbuje človekove pravice, kot pa jih varovati potem, ko je oblast pridobljena. Z razraščanjem pluralizma, ne le političnega, ampak tudi lastninskega, se bomo srečali z novo, tako imenovano drugo kategorijo človekovih pravic. Šibkejši, tako glede delovne sposobnosti, gromnega polozaja, znanja in drugih merit človekove uveljavljive in obstajanja, bodo izpostavljeni še hujšim pritiskom, zato bo treba ob osnovnih, z ustavo zagotovljenih človekovih pravicah, varovati še socialne, ekonomske in kulturne. Človekove pravice, bodimo prepričani, bodo še naprej v središču pozornosti javnosti in politike.

J. Košnjek

Sorška planina ima sneg

Letošnja, že druga zapored, zima brez snega pomeni pravo naravno katastrofo za žičničarje in hotelirje na Gorenjskem. Zato je vsaka, še tako tanka snežna odeja dobradošla za tiste, ki bi se radi vsaj malo pojavili na smučkah. Na Sorški planini sicer snežna odeja ni debela, leži pa na travnatih podlagi, zato je bilo za konec tedna v lepem sončnem vremenu smučišče dobro obiskano.

Foto: Š. Žargi

Dokončno uskladili pokojnine

Ljubljana, 16. februarja - Predsedstvo skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je sklenilo dokončno uskladiti pokojnine z rastjo osebnih dohodkov v minulem letu. Pokojnine se bodo na ta račun povečale še za desetino.

Lani so se pokojnine glede na rast osebnih dohodkov povečale za 1.385 odstotkov, povprečna plača na zaposlenega pa za 1.540 odstotkov. Zdaj ko so ti podatki dokončno znani, je možna tudi dokončna uskladitev pokojnin z lanskim rastjem plač. Razlike je bilo še za dobrih deset odstotkov, zato so zdaj še za toliko popravili pokojnine in druge pokojninske prejemke. Zvišanje velja od lanskega 1. januarja. S februarško pokojnino, ki jo bodo upokojenci prejeli konec meseca, bodo dobili tudi poračun za prejšnje mesece, kar bo zneslo skoraj poldrugo februarško pokojnino.

Po tej uskladitvi bo najnižja pokojnina za polno pokojnino dobro znašala 2.371 dinarjev, najvišja pa 11.237 dinarjev. Kmečka starostna pokojnina (ta se za dobro desetino povečuje z veljavnostjo od 1. januarja letos) bo 1.185 dinarjev. Dodatka za pomoč in postrežbo bosta poslej 1.580 in 790 dinarjev.

Pri zvišanju pokojnin se prikrajsani le tisti upokojenci, ki so se upokojili v drugi polovici minulega leta, ker jim bodo pokojnine odmerili nanovo po marca določenih količnikih.

D. Z. Žlebir

Pojetrišnjem v Prešernovem gledališču

Festival slovenske dramatike

Kranj - S krstno uprizoritvijo Jesihovega melodramatičnega pastiša En sam dotik, uvaja tako, kot je že običajno, ansambel Prešernovega gledališča letosnji pregled slovenske gledališke dramatike. Otvoritev pa ni le svečanost z novo slovensko dramsko, pač pa je tudi priložnost za razglasitev najboljšega slovenskega dramskega teksta, ki ga izbere žirija Grumove nagrade. Na slovenski otvoriti v četrtek zvečer, bo slavnostni govornik Milan Kučan. V naslednjem tednu se bodo vse do nedelje, 4. marca, v zvrstile predstave slovenske dramske ustvarjalnosti, kot jo je videl letosni selektor Matija Logar. Da se bo najboljše, kar je bilo ustvarjenega v prejšnji sezoni, videlo v Kranju, gledalci dobro vedo, saj je večina predstav razprodanih. Na sliki: predstava SNG Ljubljana - Jančar: Zalezujoč Godota.

Foto: Tone Stojko

GORENJSKI
GLAS

MIHA NAGLIČ
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Svetovni slovenski kongres

Ko smo zadnjič pisali o slovenski zunanji politiki, smo omenili tudi SSK (Svetovni slovenski kongres) kot njeno najnovejšo razsežnost. Posebej pa jo obravnavamo zato, ker ta pobuda — še ni sestavni del uradne zunanje politike SRS.

Gre za zamisel, kateri namen so njeni avtorji razložili takole: »Namen SSK je povezovati Slovence po vsem svetu okraj političnih in svetovnonazonskih razlik — edini politični pogoj za vključitev je priznavanje k celoti človekovih pravic, kakor jih pojmuje razviti del Evrope, in k parlamentarni demokraciji — na področju kulture, znanosti, gospodarstva; uveljavljanje vseslovenske solidarnosti in informiranje javnih občil, mednarodnih ustanov in vladnih ustanov o slovenskih vprašanjih. Kongres je načelno neutralen do konkretnih oblik slovenske države, zavzema pa se za neusahljivo pravico do samoodločbe slovenskega naroda in za uveljavljanje človekovih pravic in svobodič v polnem obsegu tega pojava. Kongres bo navezoval stike s podobnimi ustanovami drugih narodov, predvsem tistimi, ki so v podobnem položaju kot slovenski.«

Z Spomenko Hribar, ki zavzeto razmišlja in razlagata po budo širom po Sloveniji, bi bil sklic SSK tudi korak k urešnicivji njeni ideji o narodni spravi. »Kongresa si namreč ne morem zmislišti kot nekakšne antikomunistične «seanse» ali kot sentimentalno nacionalistične »jamrarije» ali evforije, temveč kot staren, duhovno sproščen, samozavesten, strahu in travm osvojen premislek o tem, kdo smo, kako smo in kje smo na pragu 21. stoletja; kot premislek o tem, kaj nam je storiti, da se raztreseni in razseljeni Slovenci v tujini ne bi izgubili, v matični domovini pa utonili v deprimiranosti in brezupu. Gre za to, kako »raztegniti« domovino v svet in kako svet »potegniti« (matično) domovino. Da se ne bomo izgubili niti v širini sveta niti v domači »zaplanost«. Gre za to, kako bi drug drugemu nekaj dali: Slovenci v svetu bi nam ta svet lahko približali — s svojimi izkušnjami, zezmi in znanjem — in Slovenci iz matice bi svojim rojakom v tujini lahko odprli (matično) domovino, jim pa na ta način približali.«

SSK naj bi torej končno storil tisto, česar si Slovenci že dolgo želimo: povezel naj bi tiste domovini z onimi v zamejstvu, izseljenstvu in združstvu. Pravzaprav gre za našemu času primerno aktualizacijo in možno realizacijo poddruga stoletje starega slovenskega sna o Zedinjeni Sloveniji. Sodobne oblike povezovanja in komunikacije omogočajo, da se razseljeni in z mejami razločenimi deli slovenskega naroda spet povežejo v tako nadregionalno in naddržavno duhovno celoto, ki bi se okreplila naša znova pridobljeno samozavest in se slejkoprej izpričala tudi v gospodarskih, znanstvenih, kulturnih in drugih konkretizacijah.

SSK bi se moral konstituirati kot nadstrankarska zadeva: politična je namreč samo ena od njegovih dimenzij, tako v notranje kot v zunanjopolitičnem oziru. V predvolilni igri je to pobudo vzel v zakup DÉMOS, vendar je nujno, da jo za svojo vzamejo tudi drugi. Sam sicer ne verjeme v kak slovenskih fundamentalizem, prepričan pa sem, da je ideja o SSK ena redkih, ki bi lahko s svojo širino presegle vse politične in ideoleske ekskluzivizme. Če bi vrh tega postala še sestavni del uradne zunanje politike slovenske republike — ne glede na to, kdo jo bo vladal — bi ob dosedanjih treh razsežnostih (jugoslovanski, evropski in strankarski) postala četrta, poglibitvena in razširjajoča. Za slovensko notranjo politiko pa bi bila to priložnost, da potegne črto pod sektiranjem med Slovenci; prvi sklic kongresa bi namreč moral biti v Ljubljani in slovenska država bi morala zagotoviti svoboden prihod vsem, tudi tistim, ki jim to doslej ni bilo mogoče.

SSK bi moral torej za začetek omogočiti vsaj tisto, kar beseda congressus izvorno pomeni: srečanje (shod, sestanek), ki bi bilo tudi korak k spravi in zedinjenju.

Kramberger v Kamniku

Ivan Kramberger, ki zbirja podpise za kandidaturo za predsednika predstva Slovenije, bo v petek, 23. februarja, ob 16. uri v Kamniku na Trgu prijateljstva predstavil svoj program oziroma bo povedal, kaj obljublja volilcem, če ga bodo izbrali za predsednika Slovenije.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za 1. trimesecje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnik (notranja politika, šport), Marija Volčak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Šedje (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicija NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebič (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vincenc Bešter (mladina, kultura), Franz Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomski propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Volitve občinskih in republiške skupščine ter predsedstva republike - osrednji slovenski politični dogodek

Delegati odslej stalni, pa bolj nadzorovani

Kdaj in katere organe bomo volili, kakšen je red priprav na volitve, ki bodo prvič po vojni svobodne, neposredne, tajne in strankarske, kako bomo sploh volili in prišli do novih skupščin ter predsednika ter predsedstva republike (sedanjim skupščinam preteče mandat 31. marca) so bila vprašanja, na katera je odgovarjal generalni sekretar skupščine Socialistične republike Slovenije in član republiške volilne komisije MARKO HERMAN.

Sedaj je že jasno, da se aprilski volilni dnevi ne bodo spremiščali. Volili bomo v nedeljo, 8. aprila, v četrtek, 12. aprila, in v nedeljo 22. aprila. Kaj bomo volili te tri aprilske dneve?

»Po odlokou o razpisu volitev, ki ga je izdal predsednik skupščine Slovenije, bomo volili 8., 12. in 22. aprila. 8. aprila bomo volili delegate v družbenopolitični zbor in zbor občin republiške skupščine, volili pa bomo tudi predsednika in člane predsedstva republike. 8. aprila bodo volili tudi kmetje v zbor zdržuvenega dela, če se ne bodo v posameznih občinah odločili, da bodo volili 12. aprila. 12. aprila se namreč volijo delegati v vse zbrane zdržuvenega dela občinskih skupščin, v zbor zdržuvenega dela republiške skupščine in v enak zbor v posebnih družbenopolitičnih skupnostih kot na primer Ljubljana mesto in Obala. 22. aprila volimo delegate v zbrane krajenskih skupnostih, v družbenopolitične zbrane občinskih skupščin, v drugem krogu pa se tega dne volijo tudi delegati za zbor občin republiške skupščine, torej tisti, ki v prvem krogu niso dobili z zakonom predpisane števila glasov. Prav tako je 22. aprila drugi krog volitev za predsednika predsedstva republike, seveda v primeru, če v prvem krogu, to je 8. aprila, noben kandidat ne bo dobil z zakonom predpisane števila glasov. Za člane predsedstva pa so izvoljeni tisti kandidati, ki je dobil večino glasov volilcev, ki so oddali veljavne glasovnice. Za člane predsedstva pa so izvoljeni kandidati, ki so dobili največ glasov. Če na primer noben kandidat za predsednika ni dobil večine glasov, potem se to glasovanje 22. aprila ponovi med devema kandidatoma, ki sta dobila največ glasov. To ponovno glasovanje sicer razpiše republiška volilna komisija, vendar naj bi bilo iz praktičnih razlogov to glasovanje že 22. aprila.«

Na teh volitvah bi morali v Sloveniji izvoliti tudi delegate za zvezni zbor zvezne skupščine. Tu si slovenska in zvezna zakonodaja prihaja v nasprotje. V Sloveniji imamo stranke, drugje pa je SZDL še vedno glavna pri teh volitvah.

»22. aprila naj bi volili tudi delegate za zvezni zbor zvezne skupščine. Te volitve so razpisane, vendar je nekaj težav, ker

Ženske na listi neodvisnih

Marko Herman, generalni sekretar slovenske skupščine in član republiške volilne komisije.

- Slika: F. Perdan

v Sloveniji zveznega zakona o volitvah ne moremo izvajati. Zvezni zakon še vedno določa kandidacijske konference Socialistične zveze, naša Socialistična zveza za te funkcije nima več. Naša skupščina je že dala pobudo zvezni za spreminjanje zveznega zakona o volitvah na način, kot imamo sedaj urejeno v Sloveniji. Upam, da bo zvezna skupščina zakon v tem smislu spremenila. Težave bodo imeli verjetno tudi v nekaterih drugih republikah, vendar spremembu ne morebiti taka, da bi ustregla samo nam, drugim pa povzročila težave oziroma onemogočila volitve. Upajmo, da bodo v zvezni skupščini tako rešitev sprejeli.«

Pri tokratnih volitvah gre na splošno za velike vsebinske spremembe. Funkcijo delegata pa še vedno ohranjamo. Se bo njegova vloga spremenila, saj bo delegat predvsem odgovoren svoji stranki, posebej v družbenopolitičnem zboru. So delegacije sploh še smiselné?

»Delegati, ki jih bomo izvolili, bodo stalni, izvoljeni za štiri leta. To je bistvena razlika od sedanjega sistema, ko so delegacije pošiljale delegate na seje zborov glede na področje. Delegati bodo odslej stalni, tako kot so bili sedaj delegati v družbenopolitičnih zborih. V vsakem zboru, govorim za republiško skupščino, bo po 80 stalnih delegatov. Pojavlja se problem delegacij. Na teh volitvah se volijo tudi delegacije v podjetjih, krajenskih skupnostih, skratka tam, kjer smo jih imeli doslej. Tudi v odloku o razpisu volitev piše, da je treba delegacije izvoliti med 8. in 22. aprilom. Res pa je, da volilni zakon dopušča podjetjem in

ženske na listi neodvisnih

krajevnim skupnostim, da se sami odločijo, ali bodo izvolili posebno delegacijo, ali pa bo funkcijo opravljalo v podjetju delavški svet, v krajevni skupnosti pa svet krajevne skupnosti ali kakšen drug organ. Funkcijo delegacij se ne spreminja, le da postane delegat po izvoliti član delegacije. Delegat se bo še vedno lahko posvetoval s svojo delegacijo, iskal tam stališča in pobude za svoje delo, seveda pa ne samo pri njih, ampak po novem tudi pri volilcih oziroma strankah. Odgovornosti delegata se povečuje, funkcija delegacij pa spreminja. V večini primerov najbrž ne bodo volili posebnih delegacij, ampak bodo to funkcijo opravljali delavški sveti oziroma sveti krajevne skupnosti.«

Pripravljalci in sodelujoči na volitvah tarkajo, da je časa malo, da je treba hiteti pri volilnih opravilih. Kje smo trenutno oziroma kaj moramo še postoriti do volitev? Po rokovniku bi se morali začeti zbori volilcev.

Čas nas resnično priganja. Volilni zakon je bil pozno sprejet, priprave na te volitve pa so veliko bolj zahtevne, ker je to pač popolnoma nov sistem, v katerem nastopajo prvi politične stranke, zato da je še dosta organizacijskih nejasnosti. Republiška volilna komisija se trudi, da bi s svojimi stališči in navodili skušala na enoten način pojasnjavati ne dovolj jasne določbe zakona, ki lahko povzročajo dvom, teh stvari pa je kar precej. Na zadnji seji skupščine smo sprejeli spremembe in dopolnitve zakona. Podaljšan je bil rok za predlaganje delegatov v zbrane zdržuvenega dela. 14. februarja je bil zadnji rok za predlaganje kandidatov v zbrane zdržuvenega dela republiške skupščine, za predlaganje kandidatov v občinske zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se rok izteka danes, 20. februarja. Te kandidature je bilo treba poslati občinskim volilnim komisijam, le-te pa jih bodo poslale zborom volilcev v volilnih enotah. Zbori volilci bodo morali biti sklicani med 27. februarjem in 10. marcem. Na njih se bodo določile kandidatne liste za vse zbrane. Zbrane volilcev za zbrane zdržuvenega dela pa se

Predvolilna konvencija ZSMS - liberalne stranke v Škofji Loki

Poudarek razvoju turizma

Škofja Loka, 15. februarja - Pred polno dvorano srednješolskega centra "Boris Ziherl" je OK ZSMS Škofja Loka pod naslovom "Prepričaj se - preden te prepričajo" pripravila posebno predvolilno prireditve, na kateri so ob moderatorju Franciju Zavrlju sodelovali nekateri kandidati ZSMS za spomladanske volitve - Slavko Gaber, Milica A. Gaber, Roman Lautar, Zoran Thaler, Tone Anderlič, dr. Ivan Kristan in dr. Bogdan Oblak.

Tretji blok, kot ob DEMOS-u in ZKS - SDP, lahko tudi poimenujemo ZSMS, ki si je nedavno na prireditvi v Cankarjevem domu dodala novo ime - liberalna stranka, te dni intenzivno pričenja s predvolilnimi aktivnostmi po Sloveniji. V ta sklop gre tudi uvrstiti prvi večji nastop stranke na Gorenjskem.

Polna dvorana srednješolskega centra "Boris Ziherl" v Škofji Loki je pretekli četrtek najprej prisostvovala kraješemu kulturnemu programu (Jurij Franko), po tem pa je voditelj večera, sicer član ZSMS, Franci Zavrl že napovedal prvega govornika.

Slavko Gaber, kandidat ZSMS za zbor občin se je v svojem nastopu v veliki meri dotaknil tudi konkretnih lokalnih problema:

"Škofja Loka, občina turizma, zasebne inicijative in moderne inicijative, občina tiščetne tradicije, lepe narave in športa, je misel, s katero strnjeno povznamo našo programsko usmeritev v občini. Ko gre za turizem, ki bo za občino v naslednjem obdobju predstavljal eno osrednjih razvojnih možnosti, ne bomo pristali na intuicijo turističnih društev, upravnega in izvršnega aparata ali kogarkoli drugega, zahtevali bomo temeljito in konkretno študijo, ki bo nakazala najboljše alternativne razvoje turizma. Ko gre za problem obvoznice, bomo še pred volitvami pravili javno tribuno, na kateri bodo strokovnjaki razgrnili možnosti za celovito rešitev problema. Pogovori, ki smo jih imeli

ob pripravi tribune in volitev, namreč nakujojo možnost, da ob nesprejemljivi varianti preko spodnjega trga in varianti drugega tunela v premislek sprejmemo vsaj še tretjo varianto. Ob strokovnih razpravah bo kapucinski most, ki ga omenja Valvasor in o njegovi usodi, danes odločajo tisti, ki znajo o njem mislit le tako, da jih zanima ali vzdrži vlačilce, ki vozijo preko njega ali ne, presež v pristojnost pluralno sestavljenega odbora za prenovo Škofje Loke."

O republiki Sloveniji

Dr. Ivan Kristan je udeležencev v kratkih točkah pojasnil stališča ZSMS na področju ustave in slovenske državnosti:

"Pri določanju položaja republike Slovenije v Jugoslaviji je potrebno uveljaviti takšno stopnjo samostojnosti, da ustava republike Slovenije ne bo v hierarhično podrejenem položaju v odnosu do ustave Jugoslavije. Da bi dosegli večjo stopnjo samostojnosti republike Slovenije, se ZSMS zavzema za nov dogovor sožitja v Jugoslaviji in za preureditev Jugoslavije v konfederacijo. Ustava republike Slovenije se sprejme pred ustavo Jugoslavije. Ustava Jugoslavije se lahko sprejema samo s polnim soglasjem držav članic. Temelj nadaljnje članstva republike Slovenije v Jugoslaviji je nesporno priznanje pravice do samoodločbe vsakega naroda, ki vključuje tudi pravico do odcepitve in združitve z drugimi narodi. Odločitev o samoodločbi v obliki odcepitve je stvar suverene volje slovenskega naroda oziroma republike Slovenije, o čemer je končno odločitev potreben sprejeti na referendumu. Po izvedbi odcepitve se sklice ustavodajna skupščina, ki sprejme novo ustavo. Potrebno je uveljaviti sodoben koncept samostojnosti republike Slovenije ter njene vključnosti v Jugoslavijo in v Evropo z motom "Samostojna Slovenija" in Jugoslaviji in v združeni Evropi."

Učitelj "državni uslužbenec"

ZSMS - liberalna stranka podpira prizadevanja učiteljskega sindikalnega gibanja, pri tem pa se med drugim zavzema, da se sistem financiranja šolstva spremeni tako, da postane pregleden in da učitelj postane "državni uslužbenec". ZSMS se zavzema, da se tako vzpostavi dialog med vladom in učitelji, ki bo učinkovito in dolgoročno razrešil spor in s tem zavaroval pravice tretje strani - učencev. Hkrati pa se ostro zavrača kakrsnekoli manipulacije s stavkovnim gibanjem, ki od zunaj podpihuje umetno konfrontacijo med učitelji in delavci, je med drugim zapisano v posebni izjavi ZSMS - liberalne stranke do aktualne problematike na področju šolstva, ki jo je na predvolilni konvenciji prebral Milica A. Gaber.

Sledil je še nastop Janeza Kreka, ki je navzočim prebral dosedanje listo kandidatov škofjeloške ZSMS, med katerimi najdemo tudi diplomaniranega ekonoma Gorazda Krajnika, učitelja geografije Marjana Luževiča, slavista I. stopnje Marka Črtalja, profesorja filozofije in sociologije Miha Nagliča ter dramskega igralca, režisera in novinarja Jožeta Logarja.

Velika koalicija

Iz razprave, ki se je razvila pod sproščenim Zavrljovim povezovanjem izluščimo najpomembnejše misli: Je ZSMS še del raznih političnih koordinacij? Tone Anderlič: "Uradnega druženja je konec, je pa zato pri nas toliko več neformalnih asociacij - jagrskih društin in podobnega, kjer pa so se v preteklosti sprejemale zelo pomembne politične odločitve." Ste mladiči partije? Vsi gostje: "Ne." Kako je z večinsko zmago? Thaler: "Šlo nam bo zato, da ne bi prišlo do velike koalicije - to bi pomenilo skupni blok DEMOS-a in ZKS. Verjamem, da bomo prav mi tisti ježiček na tehnici, ki bo prevesil. Se to, tudi mi bomo imeli kandidata za predsednika Slovenije." Se je bati intervencije JLA? Kristan: "V armadi ne sedijo nepremišljeni ljudje, mislim, da se dobro zavedajo, da bi sedanji poseg JLA v Slovenijo pomenil tako razpad armade kot razpad Jugoslavije."

Predvolilna akcija ZSMS v Škofji Loki, za katero lahko glede na dosedanje tovrstne dogodke na Gorenjskem, mirno zapisemo, da je bila dobro pripravljena, se je tudi zaključila s kulturnim programom. Obiskovalce je namreč zabaval vedno znova aktualni Jani Kovačič.

Vine Bešter
Foto: Franc Perdan

Zaprtje RUŽV

Sledil je nastop domaćina Zorana Thalerja, sicer enega vodilnih ljudi predvolilnih aktivnosti ZSMS: "Naš cilj je ustvariti takšno državo, da v njej ne bo pomenilo nobene nevarnosti za demokracijo, tudi če bodo komunisti sodelovali v vladi. To bo zagotovila nova slovenska ustava, ki jo bo izdal prihodnji slovenski parlament. Eno pa je že danes gotovo. Ustava republike Slovenije ima prioritetno pred jugoslovansko, zato so prazne iluzije tistih, ki forsirajo sprejem predloga za pričetek postopka za sprejem nove jugoslovenske ustave do 15. marca. O čem takšnem lahko odloča še nova slovenska skupščina. Kar pa se Škofje Loke tiče, si bomo prizadevali: za to, da se naslednjič dobimo v tej isti šoli, ki pa se ne bo več imenovala SJDŠ Boris Zi-

STRANKARSKE NOVICE

Rast slovenske narodne samozavesti

Kranj, 19. februarja - Demos - združena opozicija Kranja prireja v petek, 23. februarja, ob 18. uri v skupščinski dvorani v Kranju javno tribuno z naslovom Rast slovenske narodne samozavesti. Sodelovali bodo prof. Lojze Peterle, dr. Janko Prunk, dr. Stane Gabrovec, dr. Janez Juhant, dr. Metod Benedik in prof. Vincencij Demšar.

C. Z.

Viktor Žakelj v Radovljici

Radovljica, 20. februarja - Občinska konferenca Socialistične zveze Radovljica prireja jutri, v sredo, ob 18. uri v avli osnovne šole v Radovljici javno tribuno z naslovom Z demokracijo in ustvarjalnostjo v bogatejše življenje. Gost tribune bo Viktor Žakelj, podpredsednik republike konference SZ Slovenije, sodeloval pa bo tudi Marko Bezjak in Pavel Žerovnik, kandidata radovljiske Socialistične zveze za predsednika občinske skupščine.

C. Z.

Konferenca SDM

Ljubljana - Socialdemokratska mladina pripravlja v četrtek, 22. februarja 1990, ob 18. uri v zgradbi občine Ljubljana Bežigrad 1. konferenco, na kateri bo glavna točka predstavitev in sprejem volilnega programa ter potrditev kandidatov SDM za spomladanske volitve.

V. B.

Predstavitev konkurenči

Radovljica - Jutri, v sredo, 21. februarja, bosta Rafael Podlogar in Jože Dežman (OK ZSMS Radovljica) v prostorih "domače" pisarne ob 16. uri predstavila vsem nastopajočim zvezam na volitvah v radovljiski občini, volilni nastop in listo za DPZ. ZSMS na srednem srečanju pričakuje, da bodo enako storile tudi konkurenčne stranke.

Predvolilna konvencija radovljiske ZSMS pa napovedujejo za petek, 23. februarja.

V. B.

Sporočilo za javnost

V imenu novega sindikata učiteljev srednjih šol iz Škofje Loke bi občanom oz. državljanom želela posredovati nekatere informacije in pojasnila. Predstavljam sindikat svobodno združenih učiteljev, ki smo iz uradnega republiškega sindikata izstopili že pred enim letom in zato z njim nimamo nič več skupnega. Prav ta sindikat pa organizira sedanje stavke učiteljev, ki v zadnjem času netijo spore v vseh delih gospodarstva. Že pred enim letom smo tako združeni učitelji v svoj program zapisali svoje prednostne naloge:

- zaščita učitelja pred nenehnim eksperimentiranjem z njegovo identiteto, zaščita učitelja pred krštvami njegovih ustanovnih pravic, tudi pravice pred svobodnim izražanjem svojih misli, idej in končno znanj, ki jih posreduje v razredu. Učiteljevo delo je specifično zaradi mnogih razlogov in vrnili mu bomo njegovo vrednost.
- pogajali se bomo za čim boljše pogoje dela, za življenja do stojne osebne dohodek, skratka za socialni delavski seznam, kot se zanj dogovarjajo države Evrope 92.
- želimo postati uslužbeni, neodvisni od katerekoli politične stranke, svetovanjazorsko nevtralni, strokovnjaki svojih predmetnih področij, ustvarjalni posamezniki, ki bomo pripravljeni odgovarjati za svoje delo vedno in povsod. Šolo bomo naredili strokovno kvalitetno in humano, da bo v prvi vrsti po meri tistih, ki jih izobražujemo.

Zapisali smo tudi, da bomo delovali javno in ravno zaradi tega se obračamo danes na javnost, ker protestiramo proti tistim, ki za to misleče učitelje organizirajo štrajk od zunaj. Če danes že vsi priznavajo, da je obstoječa oblast nelegitimna, izjavljamo tudi mi, učitelji združeni v svojem policinem sindikatu, da so republiški funkcionarji sindikata za vzgojo in izobraževanje naši nelegitimni predstavniki, ki po eni strani ščuvajo k štrajku, po drugi strani pa so povzročitelji zmede, tvorci protestov gospodarstva proti nam, in da so celo novinarji prešli vse meje objektivnega poročanja in komentiranja. Malodane smo postali dežurni krivci stečajev v Mariboru, pa slabega gospodarjenja v loških tovarnah in na koncu gospodarskega poloma Slovenije. Ob vsem tem pa lahko le nesrečno ugotavljamo, kako kratek je zgodovinski spomin ljudi, ko so naši delegati v skupščini decembra meseca brez pripomb sprejeli proračun, ki ga lahko v tem trenutku označimo le kot izdajo interesov Slovenije. Delavci danes ne bi štrajkali, izgubljali služb in životlini v revščini, če bi delegati v skupščini decembra glasovali drugače. Drugače pa niso glasovali zato, ker so pač delegati oblasti in ne delegati, ki bi zastopali interese svoje baze. Tudi sindikalni predstavniki so bili v družbenopolitičnem zboru ob glasovanju in če so prevzeli vlogo pogajalca med učitelji in državo, potem bodo pač morali priznati, da so neuspešni, neodgovorni in naj za to plačajo svojo ceno. Trgovci, zdravnički, peki, zidarji, kovinarji in učitelji — vsi smo v enakem položaju — ta pa je slab. Vsi se zavedamo, da šolstva ne bo brez gospodarstva in tudi gospodarstva ne brez šol. Zakaj torej gnev, jeza, nestrpnost in sovraščvo enega proti drugemu?

Skraini čas je, da se streznimo in priznamo, da štrajkamo vsi proti istemu nasprotniku: oblasti. In če smo to sponzori, potem bomo pač morali začeti to oblast tudi imenovati s priimki in imeni in zahtevati odgovornost za takšno politiko do šol, zdravstva, gospodarstva, kmetijstva in vsega ostalega.

Učitelji tega dopisa štrajkali še nismo in tudi ne bomo, dokler nam štrajk podnika in organizira sedanja sindikalna oblast, se hinaško umakne, učitelje pa prepusti neusmiljeni medijski vojni, v kateri so že naprej obsojeni na nov neuspeh.

Naš sindikat se temu upira in ne bomo več dopuščali, da bo oblast svoj položaj utrjevala na našem poštenem in odgovornem delu.

Sindikat učiteljev srednjih šol
Alenka P. Lauko
Peter Hafner

Škofja Loka, 19. februarja 1990

KRATKE Z GORENJSKE

Ali še obstaja družbeni interes za strnjeno stanovanjsko gradnjo? - V začetku minulega tedna je bila v krajevni skupnosti Britof v kranjski občini javna razprava o zazidalnem načrtu Britof sever - Voge. Izvedeli smo, da je bilo na njej glede celotnega poteka dogajanja v tem delu doslej kar precej vroče. Ko se je namreč pred več kot desetimi leti razvedelo po Kranju, da bodo v Britofu zazidljive parcele (in ker tega tudi uradno ni nihče zanikal; razen z opozorilom, da bo gradnja potekala po zazidalnem načrtu) so interesenti pohiteli z nakupi. Zemljišče, ki je zdaj po zazidalnem načrtu predvideno za gradnjo, so tako pokupili, lastniki pa so se znašli v položaju razlaščenih imetnikov posesti; sicer z odškodnino, vendar po priznani smesno nizki družbeni ceni. Ob takšnem razpletu dolegotnega dogajanja je bilo razumljivo vroče tudi na javni razpravi. Več kot o zazidalnem načrtu je bilo slišati in očitkov, izkristalizirali pa sta se nekako dve stališči: blokovna gradnja ob tolkišni načrtovani gostoti ne sodi v ta del. Sicer pa naj občina ponovno prouči, ali so še potrebe po takvo veliki strjeni gradnji, saj so se razmere bistveno spremene in najbrž ni več moč računati na nova doseljevanja, da bi na ta način napolnil stanovanja v blokih.... A. Z.

"Merjenje temperature"

Ce bi dosedanje priprave na volitve, vključno s predlaganjem kandidatov in nekaterimi nastopi ter zborovanji ocenili kot neke vrste priprave za merjenje temperature, za spodbujanje, prepričevanje in razpoloženjsko razmišljjanje, potem se od danes naprej (20. februarja) začenja že neke vrste pravo "merjenje temperature". Po krajevnih skupnostih bodo namreč do 3. marca na programu zbori volilcev.

V večini primerov jih bodo sklicali predsedniki skupščin oziroma svetov krajevnih skupnosti in sicer za območje celotne krajevne skupnosti ali po posameznih vaseh, zaselkih, ulicah. To bo prvi preizkus in odločanje o predlaganih kandidatih. In ker bo šlo za glasovanje, velja pouzdati, da gre sklicatelje zborov volilcev tokrat podpreti. Podpora pa bo: udeležba in opredeljevanje. Neprjetjem položaj bi se namreč znašli sklicatelji, če se v krajevnih skupnostih ne bi sklicane zbora udeležilo vsaj 20 volilcev (ali tam, kjer je manj kot 500 prebivalcev, vsaj 10). Nenazadnje tokrat ne bo šlo za ponavljanje dosedanjih, na trenutku že kar utrjujočih in večnih kakovostno precej na politikantsko kulturo naravnih dialogov, ki bi jih lahko primerjali tudi z nemesnim izživljajnjem.

Slo bo tokrat za tisto "merjenje temperature", ko se že nekako, tudi ob vlogi sedanjega vodstva in njihovega dosedanja dela, velja izreči o jutrišnji opredelitvi in do neke mere uresničitvi pričakovanega.

A. Žalar

Programsko-volilne konference

Radovljica - V vseh krajevnih skupnostih v radovljiski občini bodo ta mesec imeli v krajevnih organizacijah ZZB NOV programsko-volilne konference. V krajevni skupnosti Ljubno je bila konferenca danes teden, na njej pa so med drugim ob pregledu dela odsodili v nekaterih sredstvih javnega obveščanja ali govorih lažno in nesprejemljivo kletvitanje narodno osvobodilnega boja, ki ga nekateri skušajo enačiti s tistimi, ki so na strani okupatorja z okupatorjevim orožjem preganjani in morili partizane ter njihove svojice, ki so se borili proti fašistični okupaciji. Na konferenci so za predsednika izvolili Jožeta Koselja in za tajnika Valentina Šveglja. (cr)

Popusti za upokojence

Mošnje - Pred letom dni je bilo na Brezjah v radovljiski občini ustavljeno društvo upokojencev za krajevni skupnosti Brezje in Mošnje. Doslej je imelo društvo 245 članov. Na nedavnem občnem zboru pa so se jim na lastno željo pridružili tudi upokojenci iz krajevne skupnosti Ljubno, tako da ima društvo zdaj, ko združuje upokojence iz treh krajevnih skupnosti, kar 370 članov. Občnega zборa se jih je udeležilo okrog 90 in uvodoma jim je znani sadarski mojster inž. Valentijn Benedičič, ki je prinesel na zbor tudi nekaj jabolk, recital nekaj pesmi - Kolednic iz lastne zbirke. Na zboru so se strinjali, da velja tudi letos nadaljevati z organizacijo izletov, kakrsne so lani organizirali tri in sicer v Globasnico, Bogenšperk pri Litiji, Šmarješke toplice in v vinsko klet. Letos bodo pripravili tudi različna zdravstvena predavanja in občasna merjenja krvnega pritiska za člane. Precej vprašanj je bilo na zboru tudi glede novega pokojninskega zakona. Dali pa so tudi zanimiv predlog, ki so ga ysi z odobravanjem podprli in sicer, da bi upokojencem priznali določene popuste pri televizijski in telefonski naročnini, pri različnih participacijah, električni in podobno. Nazadnje pa so se na zboru zahvalili tudi vodstvu krajevne skupnosti Brezje za brezplačno uporabo prostorov za sestanke in srečanja društva. (zc)

Programi za ceste in komunalno veljajo

Povsod pa bomo gradili manj

Kranj, 19. februarja - Reorganizacija oziroma ukinitev samoupravne cestno komunalne skupnosti občine Kranj ob koncu leta je, kar zadeva program na tem področju za leto, le formalna zadeva. Nenazadnje namreč še vedno velja srednjoročni program za to obdobje. Sicer pa na področju organiziranosti velja enako kot v republiki. Sredstva po veljavnih prispevilih stopnjah se zdaj zbirajo v občinskem proračunu, namesto Sisa pa je upravna organizacija za družbeni razvoj kot samostojna delovna skupnost, v njej pa so za vsako področje bili ustanovljeni odbori. Tako je tudi v kranjski občini odbor za ceste in komunalne dejavnosti, ki ima tudi komisijo za dejavnosti v krajevnih skupnostih, ki bo imela na skrbi plan in natečajna sredstva.

Vendar pa, kot je pred dnevi poudaril Franc Markun, strokovni delavec za področje cest in za komunalne dejavnosti v kranjski občini, se zaradi sprememb pri organiziranosti trenutno kaže nekakšen kratek stik. In najbrž bo tudi za naprej veljalo, da bo za tako pomembno področje, kot so ceste in komunala, en človek v službi premalo. Gre namreč za to, da je pri uresničevanju programov na tem področju tudi čas zelo pomemben.

"Osnovna naloga odbora bo, da pripravlja gradivo in stališča za izvršni svet, ki bo odločil o porabi sredstev v okviru letnega plana. Občinska skupščina pa bo prihodnji mesec sprejela tudi podrobni finančni načrt. Sicer pa, kar zadeva uresničevanje lanskega plana, na področju vzdrževanja ni bilo bistvenih odstopanj. Večje težave so bile na področju novogradnje ozirouma razširjene reprodukcije, kjer zaradi hitrejšega naraščanja cen od pritočne denarja nismo mogli slediti programom na področju posameznih dejavnosti. Pa tudi če bi denar bil, bi se marsikje zataknilo zaradi postopkov in lokacij. Naj pomembnejša dela na cestah so bila na odseku Gorenja Sava - Rakovica, na odseku Orehek - Drulovka in čistilna naprava Drulovka. Povsod bo treba letos dela dokončati. Na lokalnih cestah je bilo obnovljenih tudi dobrih osem kilometrov asfalta, nanovo pa so bili asfaltirani štiri odseki na cestah Ravne - Apno, Zalog - Svarje, Pšev - Javornik in Tupaliče - Možjanci. Polnoma pa se je zaradi meteornih voda ustavilo pri Krožni cesti v Stražišču."

Glavne značilnosti na področju (ostalih) komunalnih dejavnosti pa so: postopno se je lani sirlilo območje odvoza odpadkov v občini in tako trenutno v redni odvoz niso zajeti le se najbolj oddaljeni kraji. Na centralnem odlagališču v Tenetiščah pa ni bilo posebnih sanacij; razen nabave kompaktorja, rednega

urejanja z zemljino in na usedalniku za izcedne vode. Končnih je bilo približno slabe tri četrtine del na obnovi vodovoda Orehek - Drulovka. Dokončan pa je bil na odseku Voklo - Voglie in Hrastje - Prebačevo. Pomembna je vrtina v Podbrezjah za rešitev preskrbe z Dupljem do Strahinja, raziskave z drenažnim zajetjem pa so potekale v dolini Kokre. Na področju kanalizacije je program praktično obtičal, saj se je v glavnem pripravljala dokumentacija, bilo pa je nekaj gradbenih del pri laboratoriju za čistilno napravo. Javna razsvetljava pa je bila v glavnem za 40 odstotkov zmanjšana. Zaradi pritožb je zdaj počačana, vendar se med letom lahko zgodi, da bo zmanjšalo denarja. Dosledno pa je bil uresničen program natečajnih sredstev za 21 krajevna skupnosti. Le-te so denar porabile v glavnem za asfaltiranje, tele-

Kar zadeva kanalizacijo, lani ni bilo posebnih del (razen grabenih pri laboratoriju čistilne naprave). Letos pa že dela potekajo na GZ 1, začela pa naj bi se tudi na odseku GZ 3 in sicer na delu od Rupe proti stadionu in naprej po Partizanski cesti do SDK...

foni (Bitnje, Stražišče, Šenčur, Duplje) in mrljiske vežice (Preddvor).

"Glavna značilnost letosnjega programa bo, vsaj tako kaže, povečan delež za vzdrževanje in hkrati manj denarja za razširjeno reprodukcijo oziroma novogradnje," ugotavlja Franc Markun. "Za ceste v občini bomo k denarju, ki naj bi ga dobili iz republike, morali primakniti dobro 46 odstotkov. S tem naj bi dokončali odsek na Gorenji Savi in skozi Drulovko ter nadaljevali proti Nemiljam. Obnovili naj bi nekaj asfaltiranih odsekov in novo, naj omenim Goriče, Voklo, Zubukovje in Štefanjo goro (pri slednji le odvodnjavanje in odbojni ograj), pri asfaltiranju pa Pšev - Stražišče, Možjance, Trstenik - Čadovlje in na Jezerskem. Pri vodovodih je treba dokončati Orehek - Drulovko in poskrbeti za povezano Prebačevo - Voklo. Nadaljevale pa se bodo tudi raziskave v Kokri in dela v Podbrezjah. Pri kanalizaciji pa bodo letos potekala dela na GZ 1 (Huje - čistilna naprava) in po odločitvi še na odseku Rupa - stadion - Partizanska cesta. Kaj več pa je sicer ta trenutek še nemogoče napovedati in opredeljevati, saj bo, kot rečeno, ob povečanem vzdrževanju uresničitev programa ovisna predvsem od denarja."

A. Žalar

Turistično društvo Kokrica

Radi bi uredili Čukov bajar

Kokrica, februarja - Turistično društvo Kokrica deluje v krajevni skupnosti že od začetka sedemdesetih let. Je eno tistih društev, ki se posebej v zadnjih letih vključuje in sodeluje pri različnih akcijah v krajevni skupnosti. Največja želja vodstva in članov društva pa je že lep čas, da bi uredili Čukov bajar oziroma njegovo okolico na Kokrici.

Zadnje čase je ime društva, ki ima na območju krajevne skupnosti kar okrog 500 članov, postalno znano med krajanji in tudi drugod po tako imenovanih Čajankah, ki jih prirejajo ob koncu leta v zimskih mesecih. Za uresničevanje je zamisli in pobude o srečanjih ob času in domaćem pecivu zares vzorno skrb tajnica društva Olga Lombar. Že lani so na teh zelo obiskanih srečanjih začeli z uvođno razlagom in pogovori na temo s področja mejnih znanosti. V letošnji sezoni pa so imeli že tri takšne čajanke. In tudi zadnja v tej sezoni, ki jo pripravljajo, bo precej podobno tovrstni tematiki, saj bo govora o lumi in njemenu vplivu na srajene.

"Tako kot je običajno, je nekaj članov v našem društvu še posebej aktivnih in so vedno in povsod pripravljeni sodelovati," je v pogovoru povedal pred dnevi Janez Rihter, ki je zdaj štiri leta predsednik Turističnega društva Kokrica. "Imamo izletniško komisijo, pa tudi gospodarsko. Slednja ima predvsem na skrb objekte. Imamo tudi že šest let folklorno skupino, ki se kljub težavam zaradi podmladka kar dobro drži. Trenutno ima skupina deset mladih parov in vsi, lahko rečem, so zelo zagnani. Ob takšni organiziranosti in precejšnji pripravljenosti članov društva za uresničevanje zamisli, da bi se v kraju vedno kaj dogajalo, pa je naša največja želja ureditev okolice Čukovega bajora."

Zal pa so prav na tem področju nemotenji. V zvezi z bajorjem se namreč vse začenja in hkrati tudi konča pri prostorski opredelitvi oziroma dokumentaciji. Pa vendar je kljub takšni "prostorski divjinji" ob bajorju med letom, pa naj bo pozimi ali poleti, vedno živahnio. Tu so med letom različna srečanja, večeri, ki jih prireja društvo, in druge prireditve. Med članom oziroma v vodstvu društva pa sicer nenehno isčejo nove in nove ideje. Radi bi namreč poživili tako kulturno kot tudi drugo dejavnost v krajevni skupnosti; in marsikaj in ob različnih priložnostih (Sportsnih, jubilejnih, proslavah...) jim to tudi uspeva.

Ne glede na to pa najbolj moti, lahko bi rekli nekakšna neprizadeost vseh odgovornih v občini, da bi Čukov bajar čimprej opredelili in uredili tako, kot si ga zdaj na različne načine skušajo (kljub vsem zapakom in prepovedim) urejati in ob njem preživljati proste trenutki tudi številni Kranjčani in drugi.

A. Žalar

Janez Rihter

Precej naročnikov

Kranj - Gorenjski gasilci poleg Gorenjskega glasa radi prebiramo tudi naš strokovni časopis Gasilski vestnik. Iz tabele o razširjenosti Gasilskega vestnika je razvidno, da je bilo po enajstem kongresu Gasilske zveze Slovenije v jesenski občini na Gasilski vestnik naročenih 634 gasilcev, v kranjski občini 1513, v radovljiski 1262, v škofjeloški 749 in v tržiški občini 401 gasilcev. Spominjam se, da smo imeli pred leti v kranjski Savi vsi člani - gasilci vestnik, vsakdo pa je prispeval za naročnino le polovico; razliko je doplačalo društvo. (ip)

Srečanji šoferjev in avtomehanikov

Kranj, Žiri - Ob koncu minulega tedna so se v Kranju in v Žireh srečali na zboru in v prijetnem razpoloženju šoferji in avtomehaniki, člani Zvezne združenj šoferjev in avtomehanikov. V Kranju, kjer je bilo srečanje v restavraciji Iskre Telekom v petek zvečer, so po občnem zboru, ki so ga imeli že v začetku februarja, tokrat ob pozdravu predsednika Toneta Ropreta ob veseljem razpoloženju, za katerega je poskrbel ansambel Triglav, podeliли značke, plakete in priznanja. Značke so podeliли za 10, 20, 25, 30 in 35-letni staž v organizaciji, poleg tega pa še srebrne in zlate. 10 članov je dobilo srebrno plaketo. Ciril Porenta in Vili Prašnikar sta dobili plaketo tovarištva prve stopnje, priznanja pa so podeliли Ivanu Bašarju, Matevžu Ribnikarju in Antonu Jenku ter Iskri Telekom Labore in Alpetour-Tehnični pregledi Labore. - V Žireh pa so imeli v soboto zvečer v prostorju družbenega doma Partizan redno letno konferenco, na kateri so tokrat po pregledu dela in dogovoru o delu za letos v prijetnem razpoloženju proslavili tudi 10-letnico Zvezne združenj šoferjev in avtomehanikov Žiri. Ob tej priložnosti je v polni dvorani doma spregovoril predsednik ZSAM Žiri Leopold Jereb, podeliли pa so tudi priznanja in značke. Na sliki: letna konferenca in proslavitev 10-letnice v soboto zvečer v Žireh. - A. Ž.

Dušan Novak, direktor Gozdnega gospodarstva Bled

Gozdarstvo na političnem in ekonomskem trgu

Bled, 15. februarja - "Gozdarska zakonodaja vedno vsebuje politiko časa, v katerem nastaja. To velja tudi za zdaj veljavni zakon, ki še vedno temelji na tozdovski politiki. Čeprav je čas takšno politiko povabil in so se druge delovne organizacije že organizirale po novem zakonu o podjetjih, moramo gozdarji vsaj formalno vztrajati pri rešitvah, ki jih opredeljuje zakon. To je tudi razlog, da na Gorenjskem verjetno ni organizacije, ki bi še zdaj imela šest tozdov in delovno skupnost skupnih služb, kot jih ima blejsko gozdro gospodarstvo," je dejal Dušan Novak, direktor Gozdnega gospodarstva Bled.

Čeprav gre za prehodno obdobje in za čas do sprejetja novega zakona o gozdovih, ne moremo razumeti, da moramo biti prav gozdarji kaznovani z ostanki preteklosti in z nekakšno dvoturnostjo. Samoupravo, načrtovanje, uresničevanje načrtov in vse ostalo vodimo po organiziranosti, kakšna velja od 1974. leta dalje,

"Gozdarji priznamo napake, ki smo jih naredili, vendar so te napake majhne v primerjavi s tistimi, ki jih je zakrivil zakon. Zakona pa nismo pisali gozdarji, ki delamo v gozdnih gospodarstvih, ampak drugi. V sedanjem in tudi v prejšnjih zakonih je bilo več podružljivanja in stvari, za katere še gozdarji nismo vedeli, kaj pomenijo. Zdaj so usmeritev drugačne, spet so nevarnosti za gozd, zato bo treba postaviti jasno mejo med dobičkom in stroko ter med posameznimi funkcijami gozdarja."

Proizvodno pa smo se lani spomladis reorganizirali in smo prešli na nekdanje obrente oz. na organiziranost, kakšna je veljala pred 1974. letom. Vso gozdarsko dejavnost na določenem območju, družbeno in zasebno, smo spravili pod isto streho, tako da imamo zdaj na Jesenicah, v Bohinju in na blejsko-gorjanskem koncu letozde, ki delajo pogodbeno tudi za zasebni sektor, temeljno organizacijo kooperantov pa smo formalno zadržali le v Radovljici, kjer prevladujejo zasebni gozdovi. S tem smo izboljšali izkorisčenost strokovnega kadra in preprečili, da bi se v istem gozdu po nepotrebni srečevali

"Kot kaže osnutek zakona, bodo gozognogospodarska območja ostala, strokovna služba pa naj bi se organizirala v javno podjetje, ki bi gozdarilo z družbenimi gozdovi in opravljal vsa strokovna dela v zasebnih gozdovih. Po sedanjem zakonodaji je kmet imel samo pravico sodelovati pri gospodarjenju z gozdovi, po novi bo za to soodgovoren. Ker bo trgovina z lesom prosta, bo verjetno podatek o odkazilu lesa osnova za prispevke za vlaganja v gozdove."

gozdarji iz zasebnega in družbenega sektora.

V blejskem gozdnem gospodarstvu smo se želeli lani organizirati kot družbeno podjetje in sicer predvsem zato, da bi

lahko bolj gospodarno poslovali, vendar pa v reorganizaciji nismo mogli - ne mi ne kdo drug v Sloveniji. Novi zakon o gozdovih bo skoraj zanesljivo sprostil trgovino z lesom. Kaj to pomeni za gozdnega gospodarstva, ki imajo po zdaj vejljavnem zakonu monopol nad odkupom? "V blejskem gozdnem gospodarstvu ne nasprotujemo sprostitvi trgovine z lesom. Na trgu se bomo pojavitlji kot kupci in bomo skušali nuditi najboljše pogoje. Ugotovitev, da smo lani odkupili več lesa kot v prejšnjih letih, kaže, da smo bili konkurenčni tudi črni trgovini, ki je "črna" predvsem zato, ker se lahko izogne plačilu dveh davkov - prometnemu davku in prispevku za biološka vlaganja, za vlaganja v gozdne ceste in vlake ter za rezijo, ki jo bomo letos v primerjavi z lani zmanjšali za deset odstotkov. V pripravah na sproščeno trgovino z lesom, ki naj bi jo uzakonil novi zakon, smo že letos sprostili režim pri lesu za domačo uporabo, kar pomeni, da ga lahko vsak vzame toliko

"Ce je vračanje gozdov, ki so bili kmetom odvzeti po krivici, prispevek k spravi v Sloveniji, potem ne nasprotujem temu, da se krivice popravijo. Podobno mislim o pobudi kmečke zveze, da naj bi gorske kmetije gospodarsko okrepli z družbenimi gozdovi. Ce je to res edina rešitev za te kmetije, potem ji ne nasprotujem. To govorim iz prečiščanja in ne za to, da bi bil kakšen kandidat za funkcijo in bi potreboval volilne točke."

ko, kot ga rabi. Gre za dve skupini lesa: za prvo, pri kateri kmetom ni treba neposredno plačati prispevku za vlaganja v gozdove, ampak jih solidarno pokrijejo drugi, je način odobravanja enak, kot je bil (na podlagi določenih merit in dokumentov), za drugo pa ni treba nobenih potrdil, ampak je dovolj, da kmet plača dajatve za biološka vlaganja, za gradnjo in vzdrževanje gozdnih cest in vlak ter za rezijo, kar znese skupaj 30,5 odstotka od prodajne cene. Nevarnost takšne sprostitev je, da bi kmetje sekali brez odkazila.

Da je trgovina z lesom najbolj boleča točka sedanjega zakona, je razumljivo, saj kmetom zavezuje roke in jih obvezuje, da morajo svoj les oddati prav gozdnemu gospodarstvu. Po novem ga bodo lahko prodali komurkoli, tudi gozdnemu gospodarstvu, če bo za obe strani, za kmeta in za GG, to sprejemljivo. Nekateri računajo,

da bodo najboljši les prodali drugim, gozdro gospodarstvo pa naj bi pobiralo "kosti". To ne bo mogoče, ker za to tudi ne bo ekonomski računice."

Nekaj prostih trgovin je bilo že zdaj. Kot je znano, so nekatere trgovske in lesno-predelovalne organizacije že doslej kupovale manjše količine lesa neposredno pri kmetih.

"Gozdarji nismo nikdar želeli biti policiji v gozdu, vendar sta nas k temu silila zakon o gozdovih in dogovorna ekonomija. Količine, ki jih je potrebovala lesna industrija in za katere nas je obvezal družbeni plan, smo morali zagotoviti. Po novem te obveznosti ne bo več, ampak bo moral sedanjo vlogo gozdnega gospodarstva, ki je "zbral na terenu razpršeni les", prevzeti lesna industrija. To bo pomenilo, da tudi veliko dražjo surovino."

"Kupovale so predvsem deske. To veliko pove, prav tako tudi podatek, da so bili februarja uvoženi hodi 10 do 15 odstotkov dražji od naših, uvožene deske pa precej cenejše kot pri nas. V sosednji Avstriji je razmerje med ceno hlodovine in desk 1:2 (če je kubični meter hlodov tisoč dinarjev, je kubični meter desk dva tisoč), pri nas pa je to razmerje večje, spominjam se, da je bilo tudi 1:3,5."

Kmetje se tudi bojijo, da bi prota trgovina z lesom in konkurenca med lesnimi trgovci celo znižala ceno lesa. Je ta nevarnost?

"Konkurenca lahko ceno samo zviša, edini, ki pa jo lahko zniža, je lesna industrija. Če ne bo uspela dobro prodati svojih izdelkov, bo primorana zniževati cene surovin."

Gozdovi so v slabem stanju in kličejo po še večji skrbi in negi. Kako ob prosti trgovini z lesom zagotoviti vlaganja v gozdove?

"Čeprav je precej govorjenja o tem, da bo gozdarstvo po novem zakonu nosilo manjše breme in da bodo prispevki od prodajne cene lesa za vlaganja v gozdove manjši kot zdaj, se mi zdi, da bodo ti prispevki tudi v prihodnje glavni vir za novo, nego in varstvo gozdrov. Težko je namreč verjeti, da bi družba, ki nima zadost denarja niti za zdravstvo in šolsstvo, zbirala denar še za vlaganja v gozdove. V bogatejših družbah, kot sta, denimo, Nemčija in Švica, je to mogoče. Ko sem pred leti gledal kalkulacijo za eno od gozdnih cest v Švici, so bili po prispevkih na prvih treh mestih zveza, kanton in občina, še nato gozdro gospodarstvo."

C. Zaplotnik

Velike sečnje v nekdanjih zasebnih gozdovih

Kmečka mladina zahteva moratorij

Ljubljana, 16. februarja - Bodo gozdarske delovne organizacije na hitro posekale les v gozdovih, ki so bili nekoč v kmečki lasti in bi to spet utegnil postati? Zveza slovenske kmečke mladine zahteva, da državni organi razglasijo moratorij na sečnjo v odvetilih gozdovih vse dotlej, dokler ne bo popolnoma jasno, čigavi bodo ti gozdovi v prihodnosti - še naprej družbeni ali spet zasebni.

Zveza slovenske kmečke mladine je v petek pripravila novinarsko konferenco in predstavila izjavo za javnost, v katero je zapisala: Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine sta v svoji pobudi skupščini glede odprave zakona o agrarnih skupnostih med drugim zahtevali tudi moratorij na sečnjo lesa v gozdovih, odvetih po tem zakonu. Skupščina je za sedaj to zahtevo zavrnila z obrazložitvijo, da so sečnje v teh gozdovih urejene z gozdnogospodarskimi načrti. V zadnjih dneh kmetje vse pogosteje vzemirjeni opozorjajo, da se pripravljajo in izvajajo velike sečnje v družbenih gozdovih, ki so bili na različne načine odvzeti v povojnem času (poleg agrarnih skupnosti tudi na različne, marsikad sporne načine zaplenjeni gozdovi zasebnih lastnikov). Poleg agrarnih skupnosti so naše zahteve vezane tudi na vprašanje nepravično zaplenjenih gozdov ter na vrnitev gozda, odvetih zaradi zemljiškega maksimuma, zlasti kmetom v hribovskih predelih. Zato zahtevamo, da se takoj uvede moratorij na velike sečnje v vseh družbenih, tako odvetih gozdovih, dokler ta vprašanja ne bodo obravnavana in rešena.

Kot smo slišali na novinarski konferenci, bodo aktivisti kmečke zveze zbrali vse potrebine podatke o sporni sečnji lesa v nekdanjih zasebnih gozdovih do 20. februarja in jih posredovali republiškemu gozdarskemu inšpektoratu, za zdaj pa so znani primeri iz Zasavja, bližine Idrije, na Gorenjskem pa s področja Sorice in Žirovnice.

Ustanovni zbor cerkljanske podružnice Slovenske kmečke zveze

Kmetje v hlevu in v parlamentu

Šenčur, 18. februarja - Kmetje z območja cerkljanske kmečke zadruge so v nedeljo na zboru v domu Kokrške čete v Šenčurju ustavili podružnico Slovenske kmečke zveze, imenovali upravnih odborje in za predsednika izvolili Ivana Blaža z Zgornjega Brnika.

Čeprav je bilo pričakovati, da bo v hladni, neogrevani dvoranji "vroča" vsaj razprava o kmečkih problemih, o programu Slovenske kmečke zveze, o njenem že domala dodelnem delu in pripravah na volitve, pa se to ni zgodilo. Razprava je bila skromna, z vsega nekaj vprašanj, na katera sta odgovorila Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze, in Janez Šumi, direktor Gorenjske kmečke zadruge.

Ivan Oman je v pozdravnem nagovoru kmetom dejal, da se je kmečka zveza, ki je sicer stanovsko-politična organizacija kmetov, registrirala kot politična organizacija, ker ji to daje večjo politično pomembnost.

Na vprašanje, zakaj se je povezala v Demos, je odgovoril, da je to storila predvsem iz praktičnih razlogov oz. zaradi zakona o političnem združevanju. Na volitvah za družbenopolitični zbor republike skupščine, v katerem se bodo sedeži razdelili sorazmerno volilnim rezultatom, bo nastopila s svojo kandidatno listo, v ostalih zborih pa skupaj Demosovimi strankami, ker sama nima možnosti, da bi v določenem volilnem območju dobila več kot polovico glasov.

Janez Šumi je največ govoril o novem zakonu o zadrgah. Dejal je, da se bodo v Gorenjski kmečki zadrugi organizirali skladno z zakonom spomladis. Vse temeljne zadružne organizacije naj bi bile samostojne, nekatere naloge pa naj bi opravljale skupno. Predlog je tudi, da naj bi se za uresničevanje nekaterih ciljev povezale vse zadruge na Gorenjskem, od Medvoda do Kranjske Gore. Na vprašanje, kako je letos z zavarovanjem živine, je Šumi odgovoril, da skupinskega zavarovanja živine letos ne bo več in da bo zato zavarovano bistveno manj živine kot v preteklih letih.

C. Zaplotnik

Trdožive korenine preteklosti

Kolo zgodovine, ki ga je (eno)partijska oblast več kot štiri desetletja poganjala tako, kot se ji je najbolje zdelo, postavlja na prelomu v novo desetletje kmetijsko zemljiško politiko na usodna razpotja, na iskanje rešitev med preteklostjo in prihodnostjo, med uradnim in opozicijskim...

Povojne oblasti, ki so se navduševale nad kolektivizacijo in družbeno lastnino, so z zakoni, likvidacijskimi postopki, sodbami in imenu ljudstva in z drugimi ukrepi odzvele (zaplenile) kmetom veliko premoženja in tudi precej kmetijskih in gozdnih zemljišč in jih dala novim (družbenim) gospodarjem - kmetijskim kombinatom in posestvom, gozdnim gospodarstvom, kmetijskim zemljiškim skupnostim, občinam in drugim uporabnikom. Slovenski kmetje, ki so se v zgodovini s svojimi koreninami trdoživo navezali na zemljo in se navzeli miselnosti o "gospodarjih na svoji zemlji", so kajpak težko preboleli, da novi družbeni red daje družbeni lastnini prednost pred zasebno in da je pomembna le skupnost, posamezni pa bolj malo. Ko je čas že nekolič zacevil rane, ki so jih kmetstvu prizadejale povojne oblasti, in so se kmetje že domala povsem sprijaznili s posledicami nacionalizacije, odvezeli zemlje nad zemljiškim maksimumom, arondacij in neuverljivimi zaplembi, so z uveljavljanjem tržnega gospodarstva in socializma po meri ljudi pojavili novi lastninski pretresi, ob katerih se je kolo zgodovine spet začelo sušati nazaj. Gre za razprodajo družbenega premoženja, za to, da zemljišča, ki so bila nekaj zasebna, kmečka in nato na silo, največkrat tudi brez plačila, podvržljena in podružljena, prehajajo nazaj v zasebne roke - tokrat ne zastonj, ampak po tržnih cenah in za denar. Če že sedanje oblasti (med vrsticami) priznavajo, da je bila povojna kmetijska politika, ki je temeljila na kominternskih učbenikih, zgrešena, bi bilo moralno dejanje, če bi družbeni gospodarji, ki so se odločili za (raz)prodajo, lastnino (kmetijsko zemljo) najprej ponudili prejšnjim lastnikom - ali jim jo kar "prodali" po enaki ceni, kot so jo "kupili".

C. Zaplotnik

MEŠETAR

Kako v gorenjskih hranilno kreditnih službah obrestujejo vloge na vpogled? Kot kažejo podatki, je obrestna mera različna in kajpak tudi precej nižja kot, denimo, v Merkurju in v Eelanu. V hranilno-kreditnih službah Gorenjske kmečke zadruge jih obrestujejo takole - v kranjski Slogi z 10-odstotno obrestno mero, v Naklem in v Tržiču z 9-odstotno ter v Cerkljah z 8-odstotno; pričakovati pa je, da se bo v kratkem povečala za najmanj dva odstotka. V hranilno-kreditni službi blejske kmečke zadruge obrestujejo vloge na vpogled po 12-odstotno obrestno meri, v Škofjeloški zadrugi je 8-odstotna obrestna mera, prav tako pa tudi v hranilno-kreditni službi Gozdnega gospodarstva Kranj, kjer pa napovedujejo, da bo bodo 26. februarja povečali in sicer za najmanj toliko, da bo dvoštevilčna.

Zavod SR Slovenije za statistiko v štirih slovenskih mestih (Koper, Ljubljana, Maribor, Ljubljana) opazuje drobnoprodajne cene kmetijskih pridelkov, pri čemer opazovalce še posebej zanimajo najpogosteje cene v trgovini in na tržnici ter najnižje cene. Zavod potrebuje te podatke za izračun gibanja cen in življenjskih stroškov.

Poglejmo, kaj so sodelavci zavoda opazili med 1. in 7. februarjem letos!

	krompir (kg)		jabolka (kg)	
	cena - najpogosteja	najnižja	najpogosteja	najnižja
	v trgovini/na tržnici v din			
Koper	3,40	3,50	3,00	10,00

ODMEV NA POLEMICO O SPLAVU IN UREJANJU ROJSTEV

V zadnjem času časopisi in druga sredstva javnega obveščanja obširno poročajo o padanju natalitete v Sloveniji. Razlogov za tako stanje je mnogo in eden glavnih je verjetno veliko število splavov oziroma razlogi, ki ljudi silijo, da se zatečejo k temu moralno vprašljivemu sredstvu za urejanje rojstev.

O razlogih, ki spodbujajo ženske, da se zatekajo k splavu, je bilo po radiju, televiziji in v časopisih veliko govora. Skoraj vsi razpravljalci so na prvo mesto postavljali slabe ekonomske in socialne razmere mnogih žensk oziroma družin. Omenjeno je bilo tudi, da ženske segajo po splavu še posebej zdaj, ko je z zakonom dovoljen) kot po neke vrste kontracepciji v sili. Ostalih (osebnih) razlogov se v razpravah večinoma niso več dotikali.

Menim, da so razpravljalci v svojih razpravah zanemarili pomen družine in družinske vzgoje za odnos do življenja. Tesno povezan z odnosom do življenja je tudi odnos do rojstva otrok, do samomora in tudi do splava, ki je po mojem mnenju umor nerojenega otroka (stvar nazorskega prepričanja pač!). Temu je najverjetnejne kriva povojna izkripljena socialistična vzgoja, ki je potiskala v ospredje pomen materialnih dobrin, na človeka in na duhovne vrednote pa je pozabljala.

Rezultat take vzgoje se kaže na brezosebnem in nehumanem odnosu do ljudi, na kar naletimo celo pri zdravnikih: ginekologih in ostalem osebju v porodnišnicah. Tudi sama sem imela nekaj takih neprijetnih izkušenj.

Z možem sva se odločila za drugega otroka. Menstruacija je izstala, pojavljale so se nepojasnjene bolečine v spodnjem delu trebuhu. Ker sem zadnje leto pred nosečnostjo imela težave z vnetjem jajčnikov, sem se bala komplikacij in sem šla takoj k svojemu ginekologu. Ta me je po-

pozitivnem urinskom testu poslal še v porodnišnico na pregled z ultrazvokom. Tam me je zdravnica — ginekologinja pregledala in ugotovila, da sem noseča ter da naj bi nosečnost normalno potekala. Do tu je bilo vse v redu. Moje veselje nad dobro novico pa je skalilo vprašanje, ki mi ga je zdravnica zastavila po končnem pregledu: »ALI ŽELITE TA PLOD OBDRŽATI?« Vprašanje je bilo rutinsko, povsem brezosebno. Hladno in kratko sem odgovorila: »DA« in hitro zapustila ordinacijo. Bila sem ogorčena nad vprašanjem in v dno duše užaljena. Prvič, ta »plod«, o katerem je govorila zdravnica, zame ni samo navaden plod, ki kakšno jabolko ali hruško. Zame je to MOJ OTROK. Drugič pa, ali se vam ne zdi, da zdravnica s takim vprašanjem bodoči mamici dobesedno vsliluje misel »Kaj ko bi splavila?« In če je ženska poleg tega že v kakšni duševni ali materialni stiski in ji je spočeto bitje prekrizalo načrte, jo od te misli lahko odvrne le sprejemanje krščanskih moralnih norm in vrednot, po katerih je življenje sveto, ter skrb pred posledicami splava za lastno telesno in duševno zdravje. Kaj ne bi bilo bolje, ko bi zdravniki bodočim mamicam stali ob strani z bodrilno besedo in jih v stiski dajali pogum, da bi se odlocale za ŽIVLJENJE in ne za smrt?

Ko že omenjam odnos zdravnikov do bodočih mamic in njihovih otrok, naj povem, da se tudi nad nekaterimi babicami in njihovim delom velja zamisliti. Dvakrat sem rodila, obakrat v isti porodnišnici (ki se ima celo za boljšo v naši regiji) in obakrat med rojevanjem ni bilo v bližini nikogar. Ko sem imela že močne popadke, babice pol ure sploh ni bilo na spregled. Tako sem obakrat rodila sama, obakrat sem se prav grdo strgala in bila sem šivanja. Na srečo sta se otroka rodila zdrava! Prav tako ali pa še bolj pa sem ogorčena nad ravnanjem nekaterih babic v nočnih urah in ob praznikih (kadar imajo malo dela). Pacientkam dajejo močna pomirjevala, da jim z njimi zaustavijo popadke, same pa lahko gredo počivati. Zjutraj, ko pride na delo nova spočita ekipa, pa žensko po morbitnem predhodnem pregledu

priklopijo na umetne popadke. Komu mar, kaj zaradi nekaj uric prijetnega branja ali pa spašnja odgovorne nočne babice pretrpta pacientka in njen otrok? Sama sem poskusila razliko med naravnim in »nenaravnim« rojevanjem in tega drugega ne želim več preskusiti na lastni koži. Zanima me pa tudi, kako ta pomirjevala, ki jih dajejo porodnicam, vplivajo na nerojene otroke, ko pa sem bila sama 48 ur po použitju tablet omotična, kot bi bila pijana. Verjetno dojenčkom taka pomoč ravno ne koristi. Vem samo to, da na račun ter tablet svojega sicer zdravega otroka nisem dobila v roke niti v porodni sobi (običajno ga ženska takoj po porodu za nekaj časa lahko obdrži v naročju, meni pa so ga le od daleč pokazali) niti kasneje. Otroka so mi prinesli šele čez dva dni, ko sem že prisla malo k sebi. Tablete so bile tudi vrok, da niso hoteli ustrezni moji želji, da bi ležala v sobi, kjer bi lahko imela otroka ves čas ob sebi in bi zanj skrbela sama. To je moj primer zaustavljanja rojevanja in edini. Več prijateljic in sodelavk mi je že potožilo, da se jim je podobno godilo. In kaj na vse to poreko babice? Kaj res brez slave vesti zaradi nekaj uric počitka ali razvedrila zavestno pošljajo v težave in morda celo v nevarnost žensko in otroku? Upam, da imajo drugod bolj človeški odnos do bodočih mamic in je moj primer le izjema.

Naj na koncu še enkrat poudarim: če nočemo, da bo slovenski narod ponovno zaživel v začetki rasti, ni dovolj, da izboljšamo materialno stanje ljudi, ampak moramo spremeniti tudi njihovo miselnost, živiljenjske in vedenjske vzorce ter ideale. S to mislijo se pridružujem pogledom dr. Emila Milana Pintarja, ki jih je podal prejšnji mesec na televizijski oddaji Žarišče.

Milena Alič

SVETI STARŠEV

(Odmev na članek novinarke H. Jelovčan »Starše prve zanima, kaj in kako dela učitelj«)

Veljavna šolska zakonodaja predvideva, tako kot smo slišali tudi s strani novinarke H. Jelovčan

čan, ob šolah obvezno oblikovanje svetov staršev. Ta oblika organiziranja staršev kot uporabnikov za neposredno povezovanje s šolo, pa ni bila edina oblika. S slovenskimi ustanovnimi amandmajmi smo ukinili skupaj z izobraževalnimi skupnostmi tudi zbole uporabnikov, ki so imeli podobno funkcijo vplivanja na delo šol. Delno pa se je te cilje dosegal tudi s tripartitnimi sveti šol, kjer organi upravljanja (predstavniki sveta staršev, družbenopolitične skupnosti in delavce).

Naloge svetov šol in delno tudi svetov staršev (tam, koder so bili aktivni) niso bile le reševanje programskih vprašanj s področja vzgoje in izobraževanja, temveč so veliko časa porabili tudi za seznanjanje članov in obravnavanje različnih perečih vprašanj gospodarjenja šol, kar je bila podlaga za funkcioniranje osnovne dejavnosti.

V sistemtu, ko je šola bila in je še del združenega dela in s tem organizacija, ki mora poslovati na ekonomskih osnovah s svojim finančnim programom in zaključnim računom, ni bilo druge možnosti, kot da so se predstavniki staršev enakovredno spoldali z gmotnimi vprašanjami šole.

Včasih že samo določanje članov za svet staršev na roditeljskih sestankih ni bil enostavno. Po »ključu« je bilo potrebno iz vsakega oddelka delegirati v svet po enega starša. Dostikrat je nastopilo vprašanje sposobnosti predvsem pa pripravljenosti.

Tudi starši, ki so te funkcije prevzeli, so bili pogosto v zadregi, saj so se moralni spoprijemati s problemi na različnih ravneh (gospodarska vprašanja, pedagoško-programsko, drobna strokovna in organizacijska).

Največjim dilemam in zadregam smo bili učitelji priča pri tistih starših, katerih otroci niso bili najbolj uspešni. Nastopal je strah, da ne bodo pripombe strokne, da ne bo otrok nosil posledic v podobno.

Ravnatelj ali strokovni delavec (npr. socialni delavec), ki je takemu sestanku prisostvoval, je bil praviloma v boljšem položaju, saj je nastopal kot strokovnjak. Pa vendar so bili prisotni tudi mučni zapleti. Starši posebno slabših učencev, ki so bili čustveno obremenjeni, niso mogli delovati vedno objektivno.

Pošteno pa je priznati, da so bili tudi trenutki — obilica drugih obveznosti in so šole organizirane in sklice svetov staršev

odlagale kot nepotrebljivo dodatno breme.

Našteto in gotovo še marsikaj, kar smo tu pozabili, botruje ugotoviti, da oblika svetov staršev, ki smo jo imeli in jo v tem času še imamo, ni dala pričakovanih rezultatov.

Trenutno smo v obdobju nekega mrtvega teka na področju šolske organiziranosti, ko je nekaj šolskih predpisov že skoraj ukinjenih ali pa preživelih, zakon o družbenih dejavnostih, ki bi bil podlaga za snovanje večine ostalih predpisov, pa še čakamo. Gotovo pa je prav sedaj primern čas, da se sišijo različna stališča, ki so lahko prispevki za kvalitetno načrtovanje naše šole juntr.

Bodoči svet staršev ali šolski svet ali kakorkoli se bo že imenoval, ni nujno, da je sestavljen ravno iz staršev otrok, ki trenutno obiskujejo šolo. Saj je pri starših, ki imajo v šoli svoje otroke lahko prevladajoč občutek ogroženosti, če nastopajo kritično, pa tudi objektivnost je lahko vprašljiva.

Solski svet naj sestavlja kranjci, ki uživajo spoštovanje okolja in imajo speciale ali splošno-izobraževalne sposobnosti za suvereno razmišljanje, razpravljanje in odločanje o vzgojno-izobraževalnih vprašanjih na sploh (šola — okolje — družina — materialne možnosti).

Tak šolski organ naj bo manj številjen, predstavljačo naj ga sposobni ljudje, ki se s svojimi odločitvami ne bodo skrivali za kolektivno odgovornost.

Solskega sveta ne bi smela sklicevati šola. Demokratična nujna in pogoj funkcioniranja pa zahteva navzočnost predstavnika šole, ki bo enakopravno in pravočeno seznanjen z dnevnim redom in problematiko, o kateri bo govorila.

Sola mora razvijati tudi nove oblike povezovanja z domom in roditelji.

Seveda nobena organizacijska oblika staršev ali občanov ob šoli ne bo posebno uspešna, če vprašanje vzgoje in izobraževanja ne bomo reševali celovito.

V mislih imam našo šolo, ki se

mora preobraziti, postati mora bolj domaća, manj represivna,

več naj bo pozitivnih spodbud,

manj formalnih oblik preverjanja

znanja in več samostojnega ali

skupinskega ustvarjalnega dela.

Sola in učitelj že dobivata več

samostojnosti in avtonomnosti,

ki bo ob primerni strokovni po-

moči lahko uvajala vse tiste na-

predne spremembe, ki so v korist učencem in vzgojnemu delu.

Za ustvarjalno klimo na šoli je pomembna tudi primera ekonomski osnova, ki pa prav ob zadnjih sistemskih spremembah žal zopet vnaša nemir v šole.

Na tem mestu tudi nismo nitičesar rekel o vlogi in funkciji družine, saj je ta v vsaki družbi temelj vzgoje in ji mora biti šola le v pomoč. Vse prevečkrat se brez strokovne podlage in nepravišljeno prenaša posamezne vzgojne funkcije na šolo ali širšo družbo, kar družino siromaši in razgrajuje.

Cene Praprotnik

Grobischa brez križa

Ivo Žajdela, prebrala sem oba vaša dopisa v Glasu in: kaj si mislim?

V letih vojne, ko so talci umiali ob kolih ali viseli na jablanovih vejah, ko so goreli naši domovi in so bile družine izgnane v neznamo. Takrat, ko smo bili tako strašna nemoci v vojni z Nemci, res ni bilo čudno, da nam je sovraštvo preplavilo duše. Marsikaj se mi danes zdi ne razumljivo oz. narobe, toda eno je neizpodbitno, večina borcev NOV se borila le zato, da se osvobodimo Nemcem, in da bomo po vojni lahko v miru delali in pošteno živeli na svoji zemlji.

Kar so nekateri naredili narobe med vojno in tudi po njej, je žal danes madež na našem poštem in junaškem boju, z razliko, da se je to dogajalo takrat, ko je prestano trpljenje in gnev izključilo razsodnost. Vi pa ste po 45 letih v miru tako nabiti s sovraštvom, to je pa drugo in nepravičljivo. Saj vem, da Vas prav zaradi tega ni vredno prepričevati, lahko vas samo pomilujem in člankov, kjer je spodaj vaš podpis, mi ni treba brati. Verjamem, da bi z veseljem še pisali o preteklosti, kot jo imate vi in s tem se jali sovraštvo in prepričevanje Slovencev.

Toda dejstvo je, da se je vaš stran borila skupaj z Nemci in pod njihovim poveljstvom, moja pa se je borila proti Nemcem in proti vsem, ki so bili z njimi.

Ivana Globočnik

MARTIN KURALT

POTEPEANJE PO LONDONU IN PARIZU

2

Od sedaj naprej smo levčarji in to dobesedno. No ja, vsaj šoferja. Res je zanimivo opazovati promet z drugega zornega kota, kot si ga sicer vajen. Upamo, da kateri od šoferjev ne bo pozabil, da smo v Angliji, saj bi se hec lahko klavrnko končal.

Z zemljevidom v roki hitro najdemo pravo pot proti Londonu, kamor prispemo po nekajurni vožnji. Čaka nas lov na prenočišče. Naslov sicer imamo, vendar nimajo prostora. Tako ostaneamo na cesti, no ja, na pločniku, kjer pa Maks ogovori nekoga mimoidočega z majhnim psičkom na vrvici.

Ta mimoidoč pa se počake kot pravi "gentleman". Ko mu razloži, od kod smo in kaj iščemo, si vzame kar lepo zalogo časa, pretelefonari nekaj naslovov, rezervira v nekem prenočišču sobe in poklicke taxi. Z Maksom se usedeva v taxi, medtem pa taksi-stroški razloži, kam naj nas vodi. Prvič v življenju sediva v znamenitem londonskem taxiju. Če deluje na zunaj zastarel in neuglašen, pa je njegova notranjščina pravo nasprotnje, vendar brez nepotrebnih fines. Hitro prispemo na želeni naslov, kjer uredimo vse potrebno za prenočišče.

Problem je s kombijem, ki ga nimamo kje parkirati. Odločimo se, da se naredimo »bučke«, in ga parkiramo na prepovedano mesto, ter odidemo iskat parkirni prostor.

Med iskanjem odkrijemo, da imamo vse večje znamenitosti dejansko pred nosom. Parkirnega prostora pa kljub temu ni. Tako nam preostane nakup nekaj zemljevidov Londona, pa hajd na lov za znamenitostmi.

Najprej se ustavimo pred Westminstrsko katedralo, saj je le nekaj korakov od našega bivališča. Želimo si ogledati njeno notranjost, vendar nas na vhodu vlijudno zavrnejo, ker nimamo vabil. No dodatno izvemo, da imajo trenutno neko proslavo, tako da je vstop mogoč samo z vabil. Zato postojimo nekaj časa pred njo in si ogledujemo »smetano«, ki prihaja z najrazličnejšimi avtomobili najvišjega ranga. Pristop šoferjev je do potankosti izpiten. Notranjost katedrale pa bo morala počakati na drug trenutek.

Nedaleč stran je zgradba parlamenta, z znamenitim Big Benom, stolpom z uro, ki bije po melodiji. Z eno stranico se dviga iz reke Temze. Ogledujemo si njegovo arhitekturo, ter bogato izklesane ornamente, ki jih krepko načenja z občutkom.

Tower bridge, je le eden številnih mostov, ki povezujejo oba bregova reke Temze, vendar veliko bolj znani in atraktivni kot ostali.

trebno ta dogodek tudi ovekovečiti za poznejše rodove, zato na mostu čez Temzo naredimo skupinski posnetek s Parlamentom in Big Benom v ozadju. Vse okrog ti ponujajo spominke, značilnosti Londona, kot so avtobusi, taksiji, vojaki kraljeve garde, kapo bobijeve, zastavice, kape, majice... Tu se tudi nekako porazdelimo v manjše skupine.

Razgovor pred premiero

GLEDALIŠČE INTIMNOSTI IN RAZNOLIKOSTI

Krstno uprizoritev najnovejšega gledališkega dela Milana Jesiha »En sam dotik« v Prešernovem gledališču režira Zvone Šedlbauer.

Zvone Šedlbauer

Jesihi je Prešernovo gledališče tekstu »naročilo«?

To je morda »naročen« tekst, vendar bi ob tem pripomnil, da je Jesih izostren opazovalec stanj, tudi stanj v gledališču samem, da ga inspirirajo male drobne stvari, situacije, talenti in velike gledališke ali osebne atraktivnosti. Kot pesnik piše tisto Neizrekljivo, kar ne znamo povedati, kar nas prešine kot slutnja. Če bi strukturo Enega samega dotika razdelil na horizontalno in vertikalno plast potem, vertikalno zaporedajo nenadni intenzivni brizgi neizrekljivega, horizontalna pa je naš vsakdan, ki nas skuša narediti sive in brezbarvne. V tem vsakdanu Jesih najde strašno bolečino, plamtečo ljubezen, smrt in strah, globoko stisko in obup.«

Ustvarjate v različnih gledališčih, opažate morda razlike med temi sredinami?

V tehnološkem smislu ima slovensko gledališče relativen red, v smislu komunikacije z občinstvom pa so jugoslovenska gledališča bolj osvobojena kakor pa naša. Strah in želja po gotovosti nas je vse nagnala

v vnaprejšnjo zagotovitev občinstva, kar nas sili, da smo sužnji vnaprejšnjosti. Težko je premakniti ta red, zato mi je delo v Prešernovem gledališču zanimivo, ker je bil studij laboratorijsko poglobljen in zaprt z mlado ambiciozno ekipo in me spominja na dobre stare čase Gleja. Naša predstava je čitljiva, včasih morda tesnobna in zagonetna. Takšno predstavo bi težko naredil drugi.«

Gostovali ste v Združenih državah Amerike?

»Delal sem v univerzitetnih gledališčih University of Iowa

V čem vidite smisel novega kranjskega gledališča?

»Kranj je s svojo raznoliko mestno populacijo urbana tvorba, ki terja etabuliranje gledališča. Vprašanje je le, kakšne vrste komunikacija je potrebna z občinstvom. Predvsem je treba razvijati alternativno, drugačnost in se odlepiti od ljubljanskih zdolgočasenih modelov gledališke ponudbe. Kadrovsko repertoarni in estetski cilji morajo biti najvišji od ostalih v Sloveniji, ponujati morajo svojo zanimivost ljubljanskemu

Milan Jesih — En sam dotik: krstna uprizoritev, s katero Prešernovo gledališče otvara letoski jubilejni Teden slovenske drame. Na sliki: posnetek v vaje. Foto: Franc Perdan

občinstvu. Kranj le redko potrebuje gostovanje v Ljubljani. Gledališka Ljubljana mora priti v gledališki Kranj. Povprečnost ustrege biti petkrat škodljivejša kot v kakšnem drugem okolju. Vse to pa je seveda vezano na bistveno večji denar.«

ar

Razstava v Šivčevi hiši

ČLOVEK IN NEGOTOVA PRIHODNOST

Radovljica - Z akademskim slikarjem Valentimom Omanom so koroški Slovenci dobili likovnega glasnika svetovnega formata, umetnika, ki je skupaj z mlado generacijo koroških literatov morda bolj kot kdorkoli drug potrdil identiteto slovenskega življa na Koroškem, njegovo ustvarjalno voljo in moč.

Valentina Omana smo na Gorenjskem prvkrat srečali na razstavi del koroške likovne skupine Mladjevcov v Kranju 1. 1976. Umetnik je bil v tistem času že priznan slikar z vrsto samostojnih razstav v Avstriji in drugih deželah pa tudi pri nas. Njegov sloves so še utrdile številne nagrade v Avstriji, Nemčiji, Ameriki in kasneje tudi nagrada Prešernovega skladova v Ljubljani. Slikar se je v tistih letih s pravo raziskovalno vnemo ukvarjal s problematiko iluzionističnega prikaza gibanja figure na slikarskih ploskvih, s predstavljivimi figure v njem prostorskem gibanju, v njenem ponavljanju in izginjanju.

Na slikarjevi razstavi v Prešernovi hiši v Kranju nekaj let kasneje izgubi dinamika gibanja figur v Omanovih kompozicijah nekdajni nalet, figur se polasti neko morbidno stanje, kot da se je ustavil čas. Naslovni slik Sledovi v asfaltu, znaki v zemlji, Relikt ali fosil skupaj z uporabo novega slikarskega gradiva - asfalta spominjajo na življenje pokopano v globinah zemlje. Asfaltna zmes, prilepljena na platno, opozarja v ciklu Brez naslova na ekološke razmere v svetu. To tematiko nadaljuje zbirka grafik Natura morte, ki s svojo motiviko ne posega več na področje parnoramskih prikazov ogroženega okolja, temveč obravnava predvsem njegove strukturalne spremembe.

Problem človeka, njegovega okolja in njegove negotove prihodnosti ostaja tudi v prihodnje vroča tema slikarjev likovnih prizadevanj. To posebej dokazuje obsežna zbirka del Sledovi iz zgodnjih osemdesetih let, v kateri slikar predstavlja svojega Homo sapiensa v vsej njegovi omejenosti, ogroženosti in minljivosti. Klub temu njegova vizualna podoba pri vsem tem ni povsem omravnjena. Naj je od upodobljenca ostala samo še senca, samo sled njegove minute ekstistence, se vendar giblje, kot bi se skušal prebiti iz svoje utesnenosti v odrešujočem brezkončnosti nekega imaginarnega prostora.

To hotenje po resitvi, željo po večnem bivanju je Valentim Oman izrazil v najčistejši obliki v cerkvi Sv. Duha na Plešivcu na severozahodnem obrobju Gospodskega polja. Stenske slike na tej samostanski cerkvi so prava apoteoze človeka, njegovega ti-slojetja trajajočega obstajanja na zemlji. V plastenju posameznih podob spremljajo človekovu življenjsko pot, njegove stiske in hotenja. Kot večnostni simboli vstajajo pred nami generacije posameznikov, povišanih v občestva svetih in združenih v odrešujoči besedi. Po tem edinstvenem in monumentalnem slikarskem zapisu, čigar izrazno slikovitost podpira izvirna, a zapletena tehnika slikanja na omet, se je slikar usmeril v intimno - v krajino. Njeno strukturno bogastvo je poživil z barvo in z njeni iztanjano razpršenostjo po slikarskih ploskvih dosegel posebne razpoloženjske učinke. Iz mračnosti svojih zgodnjih ustvarjalnih obdobij je slikarjevo delo preko analitičnih raziskav figuralnega sveta in preko filozofske in oblikovne sinteze Plešivca izzvenelo v zatišju slikovitega in poetično obarvanega pejsažnega cikla.

Cene Avguštin

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Prešernovi nagrajeni 1980 - 1982*. V galeriji Mestne hiše je na ogled dokumentarna razstava ob 20. letnici *Teda slovenske drame v Kranju*. V modri dvorani gradu Kieselstein bo danes, v torek, ob 19.30 večer novigradske poezije. Sodelujejo Klarisa Jovanovič, Veno Dolenc, Janez Dolinar in Alenka Bole - Vrabec.

JESENICE - V Kosovi graščini razstavlja akad. slikar *Zmago Posega*, odprtja pa je še dokumentarna razstava ob 200-letnici Županove Micke.

RADOVLJICA - V radovljški knjižnici bo danes, v torek, ob 19. uri literarni večer na temo Prešernove gazele z nemškim prevodom. Gost bo prevajalec dr. Klaus D. Olof.

V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akad. slikar *Valentin Oman*.

BLED - V četrtek, 22. februarja, ob 18. uri bodo v novem trgovskem centru v etnogaleriji Skrinja odprli etnografsko razstavo o likovni umetnosti latinskoameriških Indijancev Kuna.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja na Mestnem trgu razstavlja akad. kipar *Metod Frlic*.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja slikar *Mario L. Vilhar*.

Danes, v torek, ob 17. uri bo v knjižnici I. Tavčarja ura pravljic z Marijo Lebar. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v večeru ob diapozitivih Andrej Strmecki predstavljal *Indonezijo II*.

TRŽIČ - Jutri, v sredo, ob 19. uri bo KUD Podljubelj v tržiški kinodvorani predstavljal komedijo *Hobson v škripicah* v režiji Smiljane Knez.

V paviljonu NOB razstavlja akad. slikar *Daniel Demšar*.

LJUBLJANA - V veliki dvorani Slovenske filharmonije bo v četrtek, 22. februarja, ob 19.30 nastopil znani violinist *Mihal Pogačnik*, po rodu iz Kranja. Na koncertu, čigar izkupiček je v celoti namenjen izgradnji terapevtskega centra za prizadete odrasle in invalide slovenskega društva Kortina, bo umetnika spremljala na klavirju Diedre Irons.

V Mestni galeriji Ljubljana razstavlja kranjski akad. slikar *Franc Vozel*.

ŠKOFJA LOKA - Na Loškem odru bodo jutri, v sredo, ob 17. uri uprizorili J. Roša *Zajekovo hišico*, gostuje VVE Pedenjped - za izven. V soboto, 24. februarja, ob 19.30 pa bodo za izven uprizorili F. Knotta *Kliči M za umor* v režiji Slavka Kurija, ponovili pa v nedeljo ob isti uri.

INTERFOTOCOM RAZSTAVA

Jesenice - Foto klub Andrej Prešern Jesenice pripravlja 14. Interclub foto razstavo, ki jo bodo 28. aprila letos odprli v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah. Fotografije za razstavo sprejemajo do 2. aprila letos na naslov: Foto klub Andrej Prešern, p.p. 68, 64270 Jesenice. Razstavo vsako leto izmenično pripravljajo fotoamaterji z Jesenic in iz Beljaka, zato imajo pravico sodelovanja samo člani Foto kluba Andrej Prešern Jesenice in fotogrupa Naturfreunde iz Beljaka.

Izjema na lutkovnih odrih

SENČNE LUTKE

Škofja Loka - Ni ravno veliko lutkovnih skupin, ki bi si za svoj likovni izraz izbrali senčne lutke. Vendar pa so lutkarji Osnovne šole Ivana Groharja iz Škofje Loke, ki jih vodi mentorica Duška Brovč Momčinovič, že drugič posegli po senčnih lutkah.

Koliko časa že obstaja lutkovni krožek na vaši šoli?

"Imamo kar dolgo tradicijo - že sedem let. Res se na gorenjskih lutkovnih srečanjih nismo pojaviteli kaže tri leta, morda je bilo zato manj slišati o naši lutkovni dejavnosti. To pa ne pomeni, da lutkovna dejavnost ni živelja."

Na pravkar minulem lutkovnem srečanju ste se pojavili s senčnimi lutkami in otrokom, ki se ukvarjajo v krožku z lutkarstvom je bilo to všeč, pa smo letos pripravili še eno takšno predstavo, to je igrica Jane Milčinski Kdo se boji vode?"

Ali to pomeni, da se boste poslej več ukvarjali s senčnimi lutkami kot pa z drugimi zvrstmi lutkovnega izraza?

"Pravzaprav smo posegli po senčnih lutkah bolj po sili razmer. Prej smo na primer uporabljali velike lutke, za katere pa se seveda porabi veliko materiala, ki pa ga na šoli ni ravno na pretek. Pri senčnih lutkah pa je učinek že s skromnimi sredstvi, nekaj papirja, folijo, razsvetljavo, vse skupaj je tudi hitreje narejeno. Se posebej je to pomembno za mentorja, ker se največkrat zgodi, da mentor sam tudi izdelal lutke. Le, če se v skupini zborejo otroci, ki radi in spremeno ustvarjajo lutke, je za vse lažje."

Se kje drugje pokaže svojo lutkovno predstavo?

"Seveda, na sosednjih šolah, pa v vrtcih nastopamo. Prejšnja leta so nas povabilni tudi v delovne organizacije. Pred leti pa smo gostovali tudi že na podružničnih šolah v Škofjelški občini."

Se vam zdi, da je za znanje mentorjev dovolj poskrbljeno? "Brez seminarja, ki ga je pred leti organizirala ZKO Slovenskega v Radencih, se verjetno ne bi sama lotila lutkarstva. Zdaj, če le utegne, gledam vse predstave na republiškem srečanju lutkovnih skupin. Sodelovali s predstavo tam še nismo, nismo še tako dobri. No, načrti, kako bi naredili boljšo predstavo so že, kako pa bo, se bo video v naslednji sezoni."

Besedilo in slika: Lea Mencinger

NATEČAJ ZA RADILSKO IGRO

Ljubljana - Radio Študent, revija Literatura in NAMA razpisujejo natečaj za radijsko igro, ki mora izpolnjevati naslednje zahteve: biti mora radijsko izvedljiva, obseg ne sme presegati ene avtorske pole (16 strani), igra mora biti napisana v jeziku enega od jugoslovenskih narodov, prednost pa imajo tematsko in oblikovno nekonvencionalne radijske igre. Besedila, ki jih bo ocenjevala komisija, je treba poslati v dveh izvodih na Radio Študent, Cesta 27. aprila 31, SN - Blok 8, Ljubljana. Najboljša igra bo izvedena na radio Študent in objavljena v reviji Literatura. NAMA pa bo podelila najboljšim tudi denarne nagrade in sicer je prva nagrada 4000 din, druga 2000 din, tretja 1000 din.

RAZSTAVA V MUZEJU LJUDSKE REVOLUCIJE

Ljubljana - Minuli teden so v Muzeju ljudske revolucije Slovenije odprli razstavo o opremi slovenske partizanske vojske. Razstava, ki predstavlja tako imenovano materialno plat NOB brez vseh ideoloških predznakov, se uvršča med prve tako zastavljene razstave pri nas. Na ogled je več sto primerkov orožja, opreme in oblike, vse pa je postavljeno v sceno avtentičnega okolja. Celovit pregled opreme slovenske partizanske vojske so poleg Muzeja ljudske revolucije pomagali pripraviti tudi drugi tovrstni muzeji po Sloveniji.

gorenjski tisk

objavlja prosta dela in naloge

1. VODENJE KOMERCIALE

- VII. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske, grafične ali druge ustreznne smeri
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev za opravljanje zunanjetrogovinske dejavnosti

2. VODENJE PODROČNE PRODAJE – ZAHOD

- VII. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske, grafične ali druge ustreznne smeri
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev za opravljanje zunanjetrogovinske dejavnosti

3. VODENJE FINANČNE SLUŽBE

- VI. stopnja izobrazbe ekonomske ali druge ustreznne smeri
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Delo združujemo za nedoločen čas, pod 1 in 2 s šestmesečnim in pod 3 s pet mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba 8 dni po objavi.

PLANIKA

PLANIKA KRAJN, podjetje za trženje in proizvodnjo obutve ponovno objavlja

prosta dela in naloge: VODENJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE v investicijsko servisni službi

Zahetva se:

- visoka strokovna izobrazba strojne smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj,
- znanje enega svetovnega jezika,
- sposobnost komuniciranja in hitrega ukrepanja,
- poskusno delo traja 3 mesece.

Objava velja do zasedbe.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska oddelek Planike Kranj, Savska Loka 21, 64000 Kranj.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRAJN n. sol. o. TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA n. sol. o.

Svet TOK gozdarstvo Škofja Loka razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE TOK

Pogoji:

- da ima visokošolsko izobrazbo ali višešolsko izobrazbo gozdarske smeri,
- da ima vsaj 5 let delovnih izkušenj,
- da ima strokovne in organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjuje kriterije po družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

Kandidat bo izbran za obdobje 4 let. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov:

TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA, Partizanska cesta 22, 64220 ŠKOFJA LOKA, z oznako "za razpisno komisijo".

Kokra

Trgovska DO, n. sol. o., Kranj, Poštna ul. 1
Telefon (064) 23-070 Telex 34575 Kokra YU

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja - Prodaja na debelo, objavljamo delovne naloge in opravila

OPRAVLJANJE KOMERCIJALNIH DEL V GROSISTIČNEM SKLADIŠČU

Pogoji:
končana VI. stopnja šolske izobrazbe - ekonomske ali komercijalne smeri, 3 leta delovnih izkušenj na področju komerciale, trimesečno poskusno delo.

Pisne prijave naj kandidati s priloženimi dokazili o strokovnosti pošljejo v roku 8 dni od objave na naslov: Trgovsko podjetje KOKRA Kranj, splošno kadrovska služba, Poštna ul. 1, Kranj.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Društvo Kortina iz Ljubljane ustanavlja invalidsko podjetje

Da bi invalidi samostojno živel i delali

Sprva je bilo videti kot sanjski projekt: blizu Kopra naj bi ustanovili podjetje, ki bi se ukvarjalo z biodinamično pridelavo hrane, s turizmom in domačo obrto. Dela bi prevzeli invalidi, živeči v tamkajšnji bivalni skupnosti. Da bi podjetje steklo, bi društvo Kortina, kjer so osnovali projekt, potrebovalo pol milijona nemških mark. Zanašati se na družbeno pomoč pri pridobitvi tolikšnega kapitala bi bilo res sanjsko, zato so pri Kortini načrtno začeli nabirati denar: najprej iz izdaje setvenega koledarja, zatem z dobrodelnimi prireditvami (prva bo že ta teden) in slednjic z iskanjem sovlgateljev v Avstriji, Nemčiji, na Norveškem, kar vse je načrte že bolj prisluhilo realnosti.

O invalidskem podjetju, ki naj bi začelo s prvimi kmetijskimi opravili že to pomlad, smo se pogovarjali z Jožetom Primožičem iz Kranja, ki vodi društvo Kortina, sicer pa profesionalno dela pri Zvezni društvi za cerebralno paralizo v Ljubljani in ima večletne izkušnje pri delu za invalidno mladino.

»Tržna konkurenčnost bo v prihodnje iz proizvodnje izrinila še tiste invalide, ki so imeli pri iskanju dela doslej srečno roko. Vendar jim bo treba najti možnost, da si z delom zagotovijo samostojnost in primeren življenski standard,« nam je povedal sobesednik. »V Evropi so za ljudi, ki ne morejo enako-

vredno konkurirati na trgu delovne sile, našli alternativne oblike zaposlovanja in samorganiziranja. Temu vzorcu sledi tudi društvo Kortina, ki ustanavlja podjetje za biodinamično pridelavo hrane, turizem in domača obrta.«

Biodinamično kmetijstvo, ki terja veliko ročnega dela, bi bilo kot nalašč za lažje invalide, da bi se privadili delu, samostojnemu življenju in samoprehranitvi. Njihova proizvodnja ne bi bila pretirano storilnostna, delali bi zase in za kupce, ki bi bili za bioško zdravo pridelano hrano pripravljeni plačati višjo ceno. V podjetju bi delali pretežno invalidi, ki bi jih usposabljali v nekakšnih bi-

valnih skupnosti. Slednje so Jožetu Primožiču znane iz nekaterih evropskih držav, Francije, Nemčije, Avstrije, Velike Britanije, Norveške, kjer se v bivalnih skupnostih družijo invalidi in zdravi ljudje, ki si enakovredno delijo delo. Meja med invalidi in zdravimi, ki je

tni kapital. Z družbenimi sredstvi letos še ne morejo računati. Začenjajo z izkupičkom od izdanega setvenega koledarja, nekaj bodo pridobili z dobrodelnimi prireditvami, prva je koncert Mihe Pogačnika (idejnega očeta Idriarta, ki bo letos ponovno na Bledu), več pa s

Ta teden, 22. februarja, bo v Ljubljani dobrodelni koncert Mihe Pogačnika, njegov izkupiček pa bo v celoti namenjen uresničitvi projekta društva Kortina - ustanoviti invalidskega podjetja za biodinamično pridelavo hrane.

Prostovoljne prispevke (ne pozabite, da se odštevajo od davne osnove) lahko nakaže na račun: 50104-678-84666 (Društvo Kortina).

tako očitna v klasičnih invalidskih zavodih, je zabrisana, prizadeti so zaposleni in sami skrbijo zase, namesto da bi bili obsojeni na popolno odvisnost od osebja, ki skrbi zanje. V podjetju, kakršno si zamišlja društvo Kortina, bi invalide usposobili v enoti za pridelavo hrane, enoti domača obrti in invalidskih delavnic.

Za spomladni naj bi na zemljišču blizu Kopra zasejali prvo seme. Zato tudi že zbirajo zače-

Priprava na novo srednjeročno obdobje

Na cestah za zdaj še dve varianti

Kranj, 19. februarja - Na zadnjem gorenjskem posvetu o cestah minuli teden v Kranju so predstavniki republiške uprave za ceste predstavljali gorenjskih občin opozorili tudi na priprave in načrtovanje v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Na podlagi sedanjih znanih virov za gradnjo cest in pričakovani dinamiki spremenjenega deleža bencinskega dinarja (lan, ko so začeli pripravljati osnutek programa za naslednje obdobje, je bilo opredeljeno, da bo od sredine leta naprej znašal ta delež v gorivu 34 odstotkov za ceste) sta trenutno v republiki že pripravljeni dve varianti. Med prednostnimi na Gorenjskem je za zdaj precej trdno opredeljena dograditev predora in izgradnja avtomobilske ceste v gorenjskem delu. Med problemi, ki bi jim na podlagi prometnih študij morali v prihodnje posvetiti še posebno pozornost (tudi s sodelovanjem občin), pa so številne obvoznice na regionalni cestni mreži.

Ocena je, da bi v prihodnjih milijonov ameriških dolarjev petih letih v Sloveniji zbrali iz oziroma okrog 400 tisoč vsako sedaj znanih virov okrog 1927 leta. Po prvi varianti, kjer naj

bi šlo več denarja za avtomobilske ceste, bi za obnovo magistralnih in regionalnih cest odpadlo 1300 kilometrov, po drugi (manj za avtoceste) pa 2000 kilometrov. Za rekonstrukcijo bi na magistralnih in regionalnih cestah po prvi varianti prišlo na vrsto 240 kilometrov, po drugi pa 76 kilometrov, pri avtomobilskih cestah po prvi varianti 190 kilometrov, po drugi pa 160 kilometrov cest.

Za zdaj je takšen osnutek programa, ki pa naj bi letos dobil pravočasno tudi že prave okvire, bolj optimističen, da ne rečemo idealen. Eden glavnih problemov, s katerim se bodo

loške obvoznice pripravljajo nekakšen vzorec, kako bi v prihodnje razreševali ta strokovno prav tako zahtevna vprašanja o prostoru.

Za gorenjsko, kot je na posvetu dejal direktor Cestnega podjetja Kranj Bogdan Drinovec, velja, da je ena velika magistralna cesta, na katero so vezane regionalke. Ko bo po njej stekel tranzitni promet, bo povzročil pravi infarkt in treba bo misliti na vzporednice za lokalni promet. To še posebej velja za Ljubelj in za odsek od Črnivec do Hrušice. Lani je bil prav zato že izdelan predlog potreb, vendar je bilo na tem

Iskra

ISKRA INSTRUMENTI OTOČE, p. o.

Razpisuje prosta dela in naloge:

1. POMOČNIK DIREKTORJA PRODAJE

Pogoji:

VII/1 ali VI/1 stopnja dipl. ekonomist ali dipl.inž. elektrotehnike, 3 leta delovnih izkušenj, sposobnost komuniciranja s kupci, aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika.

2. VODENJE PODROČJA FINANC

Pogoji:

VII/1 ali VI/1 stopnje ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj na področju vodenja in urejanja financ.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili pošljite na naslov: ISKRA INSTRUMENTI OTOČE, Otoče 5/a, 64244 Podnart.

Prijave sprejemamo do zasedbe del in nalog.

Direktor Cestnega podjetja Kranj Bogdan Drinovec je menil, da bi veljalo že za letos opredeliti tudi nekatere rezervne odseke na Gorenjskem; če bi se zgodilo, da v načrtu opredeljenih za letos zaradi dokumentacije ne bi mogli uresničiti. Med takšnimi rezervnimi odseki je našel Korensko sedlo - Podkoren, preplastitev odseka Žirovnica - Lesce in betonskega odseka Polica - Kranj - Jepanca, ureditev tretjega pasu za tovornjake čez Ljubelj oziroma za izločanje tovornjakov pozimi, urejanje proti Radovni z jeseniške strani, Sorško področje, Oldhamski in Cesto Staneta Žagarja z mostom. Vendar pa je bil odgovor, da bo kar nekaj našteti zadev najbrž opredeljenih v naslednjem srednjeročnem obdobju, za katerega pa se priprave že začenjajo.

srečevali domala povsod v Sloveniji, bodo prav obvoznice na regionalnih cestah. Treba se bo skupaj z občinami in na podlagi prometnih študij odločiti, ali povsod in za kolikšno ceno veja po eni strani zaradi gradnje le-teh posegati v prostor ali ne. Trenutno pa v republiki na podlagi temeljite študije škofje-

doslej malo narejenega. Zato bo treba do jeseni, ko naj bi bilo na področju načrtovanega srednjeročnega programa na cestah v Sloveniji že marsikaj bolj jasno in znano, na Gorenjskem prav o tem vprašanju še posebej temeljito spregovoriti in opredeliti tudi rešitve.

A. Žalar

PLANINSKO DRUŠTVO SREDNJA VAS V BOHINJU

razpisuje za sezono 1990 naslednja delovna mesta:

— OSKRBNIK-ica

— KUHAR-ica

za planinske postojanke:

VODNIK DOM NA VELEM POLJU

PLANINSKA KOČA NA USKOVNICI

PLANINSKA KOČA NA VOJAH

Zaposlitve so za določen čas — junij — oktober. Zaželeni upokojenci, ki jih veseli delo v planinskih postojankah.

Prijave pošljite na naslov Planinsko društvo Srednja vas v Bohinju p. 64267 Srednja vas v Bohinju.

Za zdaj so opredeljeni po posameznih občinah že nekateri odseki in dela. V kranjskih občinah so to cesta Brnik - Cerknje in naprej proti Vodicam, Mlaka - Kokrica, mostovi proti Jezerškemu in most v Kranju čez Kokro. Na Jeseniceh je v programu obvoznica Kranjska gora, skozi Jesenice in daljša prevozna pozimi čez Vršič. V tržiških občinah večjih posegov za zdaj ni načrtovanih, razen predlog glede Ljubelja in predora. Radovaljica za zdaj nastopi na načrtovanju z obvoznico Bled, opredeliti bo treba obvoznico v Bohinjski Bistrici in cesto okrog Bohinjskega jezera ter Jezero-Savica. V škofjeških občinah pa naj bi bila večja dela na že omenjeni obvoznici in na odsekih Škofja Loka - Petrovo brdo - Sorica ter obvoznica v Gorenji vasi.

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje vodja kuhinje hotela Creina v Kranju

Jože Zalar.

Ponedeljek: oslič po tržaško, krompir na maslu, radič s krompirjem.

Torek: kisla svinjska rebra v marinadi, sirov zavitek.

Sreda: kuhania prekajena krača z jabolčnim hrenom, fižolov pire s česnom.

Četrtek: špinatna kremna juha, svinjski zvitki s kumarico, široki rezanci, solata.

Petek: goveja juha s štrukeljci, kuhania svinjinja, mešana zelenjava na maslu.

Sobota: zelenjavno mesna enlončnica, rižev narastek.

Nedelja: prezganka, ocvrta piščančeva prsa, ohrov s krompirjem na maslu.

Kisla svinjska rebra v marinadi

Za 4 osebe potrebujemo 50 do 60 dag svinjskih reber, pol dcl kisa, pol dcl olja, 8 dag čebule, 3 stroke česna, 1 dcl belega vina, 0,2 dcl konjaka, sol, poper, 1 žliko hrena, brizg worchester omake, lovorjev list, bazilika, 8 dag svežega naribane korenja.

Vse sestavine zmešamo v maso razen mesa. Meso zrežemo po porcijah, ga položimo v pekač in prelijemo s to maso ter spremo v pečici do mehkega. Jemo toplega ali ohlajenega kot pred jed.

Kisla svinjska rebra v marinadi morajo biti dobrota, da zlepa ne take. Če se vam je ne da pripravljati doma, naj vem povemo, da jih bodo v kuhinji hotela Creina v Kranju pripravljali v pustnih dneh od 19. do 28. februarja. Dober tek!

Društvo za boj proti raku opozarja:
Prisluhnimo svojemu telesu

Črni kožni rak

Napredovanje sprememb v barvi ali velikosti materinega znamenja ali bradavic opozorjajo na morebitnega raka, ki mu pravimo ČRNI KOŽNI RAK ali MALIGNI MELATOM. Zanj je značilno, da zelo hitro razseje svoje celice v bližnje bezgavke, po krvi pridejo tudi v pljuča, jetri in celo v možgane.

Torej pozor, znamenja na koži, ki se večajo, srbi, kravijo ali spremenijo barvo, so lahko opozorila na črnega kožnega raka!

Mlajša sestra

Imeti mlajšo sestro je zelo naporno. Mi ne verjamete? No, potem vam povem, kakšne težave mi povzroča.

Ko prihaja domov, že naprej vem, da gre ona, saj vpije: "Muki, Glavca, mucka!" To mi gre do skrajnosti na živce. Nato odvrže bundo na najblžji stol, torbo pa pusti v kakšnem kotu. Njen izgovor znam že dolgo na pamet: "Ne znam obesiti bunde." Jaz jo seveda znam.

Toda nekega dne mi je zavrelo. Pograbila sem sestrino bundo in jo z vso jazo vrgla na dvorišče. Sestra jo je kmalu iskala in ker je ni bilo nikjer, je vprašala še mene, ali sem jo kje videla. Stopim k oknu in pogledam ven: "Nekaj se sprehaja po dvorišču. Mislim, da je to tvoya bunda." Prestraš se in v naslednjem hipu je že na dvorišču. Pogleda k oknu in mi pokaže jezik, tako kot je pri majhnih otrocih navada.

Ko ji je svežega zraka dovolj, priteče v kuhinjo in najprej pove: "Mami, jaz sem pa lačna." Aha, zdaj ji bom moral še streči. Hitro odidem v svojo sobo, toda tudi tu nimam dolgo miru, kajti sestra kmalu priteče za mano. "O, Sabina, ali si sama prišla gor? Ali te ni nihče med potjo pojedel?" jo ogovorim. Grdo me pogleda in brez dovoljenja vzame knjigo. Dovolj mi je in vprašam jo, ali ji še nihče ni povedal, da mora vprašati, preden kaj vzame. Toda moje besede presliši in se zlekne v fotelj. Začнем se učiti, toda sestra hoče, naj grem iskat barvice. Kot vedno! Prinsem ji to ali ono, če pa jaz kaj rabim, pravi, da se ji ne ljubi, naj grem kar sama. Tako ji sedaj hitro vrnem: "Ali ne vidiš, da se učim? Pojd sama! Sicer pa ne smeš barvati po knjigah!" Knjigo vrže na polico in pravi, da bo vse povedala mamici.

Naša mala misli samo na lambado, radio, televizijo in kolebico.

Takšna je in le upam lahko, da se bo med odrščanjem spremnila.

Irena Gregorin, OŠ Josipa Broza-Tita Predoselj

**V soli je prijetno takrat,
ko odpade kakšna šolska
ura.**

- Mitja

SAVA Kranj predstavlja novost:

BIBA-VIST

Na pravkar končani razstavi o predstobi v stanovanju v ljubljanskem DOMUSU je kranjska Sava prvič podrobnejše predstavila nedavno razviti novi material iz programa VIST, ki so mu nadeli delovno ime BIBA-VIST. Gre za PVC penasti material, ki je na spodnji strani armiran s sintetično tkanino. Material so prav zaradi izredno prijetnega otipa, mehkove in po drugi strani trdnosti namenili širok spekter namenljnosti. Uporaben bo namrečlahko v goščinstvih, v bolničah, v športnih dvoranah, posebej pa bo namenjen otroku - od dojenčka naprej.

Da ne bomo preveč ovinkarili: podoben je spužvasti krpi za pomivanje posode, le da je velenko trdnejši. V Savi pravijo, da se bo imenito obnesel kot tanka preproga v predstobi, kot topil izolator na kuhinjskih tleh, obloženih s ploščicami ali kaknim drugim tlakom, služil bo namesto sedanjih bombažnih ali sintetičnih preprog v kopališči in stranišču. Njegova prednost je v tem, da je vzdrževanje enostavno, toplega, mehkega otipa in dodan ima antimikrob - v njem se kljub vlagi v kopališču ne bodo razvijale bakterije ali glivice. V bolnišnicah bo nadomestil mrzla nepremičljiva platna na bolniških posteljah in postal bo nenadomestljivi material v raznih fitness centrih.

BIBA - VIST bo kot nalašč

DOMUS vabi na novo razstavo:

Več svetlobe v vaš dom

Od 15. do 24. februarja 1990 bo v Potrošniško informativnem centru na Kardeljevi 2 v Ljubljani (zrazen Uršulin) odprt razstava svetil pod naslovom "Več svetlobe v vaš dom". Sodelovali bodo vsi večji slovenski proizvajalci in prodajalci svetil kot Meblo, Sijaj Hrastnik, Emi Poljčane, Adriacommerce in Tim Koper, Brest, Hoja, Lesna, Lik Kočevje, Novoles Novo mesto, sodelovali bodo ljubljanske cvetličarne, Sava Kranj in Velana Ljubljana. Vsak dan dopoldne bo na razstavi svetoval arhitekt, po polne pa bo na voljo v sredo, 21., in v petek, 23. februarja.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Zadnji dan smo šli z očkom in mamico na Lovrenca. Jaz sem skakal po travi. Ko sem hotel skočiti na zid, sem malo zgrelil in s kolenom butnil ob zid. Vila se mi je kri. Kmalu je bila krvava vsa hlačnica.

Mitja Ekar, 6. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Pust in ma-ske

Leto spet je naokrog, spet je pust veselih nog. Težko smo ga že čakali, maske po omaraх poiskali.

Ko imeli vsi smo revkizite, smo se uren uredili, okrog hiš smo se podili, od veselja smo se utrudili.

Prišel večer je pa pri kresu smo se zbrali, pustu zadnje še slovo smo dali.

Barbara Medved, 5. a r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Ovčke

Smo ovčke v hlevček gnali in jih zavarovali pred hudim mrazom in megle.

Tudi njim bi luštno b'lo.

Maja Koder, 3. r. OŠ Kocra

V novinarski krožek rada hodim zato, ker je dobra tovarišica; ker se vsi, ki hodimo v novinarski

krožek, dobro razumemo in zato, ker rada pišem pesmi in spise.

Mina Kunstelj, 6. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Nekdo iz 6. c

Že od malih nog v alpsko šolo hodi, v najboljšo kategorijo sodi. Smuč po strmih gorah in bregovi na smučkah novih. Slalom, veleslalom, vse ji dobro gre, a na startu vedno močneje bije ji srce. Kot veter med vrati hiti, v cilj z najboljšim časom pridrvi. Ko na koncu na najvišji stopnički zlata medalja okrog vrata se blešči.

Na kratko postrženi rjavi lasje,

v ustih se svetijo beli zobje. Vedno nasmejana, vedno razigrana, hitro ugani, kdo je to!

Sibila Lebar, Romana Krapš, 6. c OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Kako deluje čaj in kaj vsebuje

Po kitajskem preprincanju ima čaj najmanj 20 dobrih lastnosti: "Osvobaja možgane, čisti kri, preprečuje težke saje, bistri oči, preganja žalost, človeka napravi hitrejšega in pogumnejšega, izboljšuje spomin..."

Tudi če tega ne vzamemo dobesedno, lahko rečemo, da je skodelica dobrega čaja pravo zadovoljstvo.

Zakaj nas čaj tako posveči in okrepi? Listi čaja so brez soli, vsebujejo malo beljakovin, zelo malo ogljikovih hidrato, vsebujejo pa vitamin C (največ zeleni čaj) in vitamina B1 in B2. Poleg tega je v čaju klorofil, ki pospešuje nastajanje krvničk. Pomemben je, ker telo oskrbuje s kisikom. Čaj vsebuje tudi fluor, ki je pomemben za okostje in čvrste zobe. Najpomembnejša sestavina v čaju je kofein, v čaju se imenuje tein; kofein deluje na srce (predvsem na cirkulacijo), tein pa na možgane in centralno živčevje. Čaj osvežuje. Njegov krepilni učinek se pojavi kasneje kot pri kavi, zato pa daje trajna. Eterična olja mu dajejo aroma in osvežujejo. Čaj vsebuje tudi tanin. Tanin sta nekako uravnotežena. Tein stimulira, tanin pa pomirja.

Čaj ni kaloričen, zato je dovoljen v vsaki dieti (brez dodatka mleka ali sladkorja).

MODA

Ruta - malo drugače

Že zadnjih smo omenili, da si je mlada moda letos omislila namesto pasu na hlače - zvito ruto. A ruta, kaže, ne bo poživljala le deklinskega pasu, zelo modna bo tudi drugod. Če bomo hotele biti moderne, si jo bomo mirno zavezale na pomaclanski plič - pretaknemo jo skozi obe luknji za pas in zvezemo zadaj. Namesto tik ob vratu si jo bomo zavezale pod ovratnik. Če pa si lase zadaj zvijemo v svetek, se tega lahko ovremo v ruto.

Sportno, mladostno!

Kako sem preživel počitnice

Počitnice so trajale štirinajst dni. Bili smo brez snega, a vseeno smo se zabavali. Dopoldne sem gledal televizijo in se igrал s sestrami. Popoldne po kosilu pa sem se šel igrat ven. Zvečer sem spet gledal televizijo, pred spanjem pa sem še bral. Štiri dni sem bil na počitnicah pri prijateljih v Kranju. Tudi tam je bilo veliko igre in zabav. Sedaj se je pričel pouk. Hodil bom v šolo in se pridno učil.

Aleš Osterman, 2. b r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenčur

Križanka

Mojca Marin iz OŠ heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču je sestavila križanko, in to kar v angleškem jeziku. Ko boste vodoravno pravilno izpolnili prazna polja, boste v prvem stolpu navpično dobili odgovor na vprašanje, ki vam ga zastavlja Mojca: GUESS, WHAT I WANT TO BE

1. ..., eleven, -----, 13.

2. black-white; difficult -----

3. Bill, Dick and -----

5. After school I go -----e.

6. You can see with -----.

7. What colour are cherries?

1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

Pa še tale drobna zanimivost, povezane s križankami, ki je moraše še niste slišali. 21. decembra 1913 so v ameriškem časniku New York World natisnili prvo križanko. To zabavo si je izmisliši Anglež Arthur Viney. E Zimske počitnice so mimo. Že kaj mislite na poletne? Takole si jih zamišlja Manca Zapotnik iz 4. a r. OŠ Petra Kavčiča v Škofji Loki.

75 let najboljšega predvojnega smučarskega skakalca

Skakalec in trener

V soboto, 10. februarja, je Albin Novšak, ki živi upokojen kot elektromotster v Pristavi pri Tržiču, praznoval 75. rojstni dan. Izhaja iz Bohinja, kjer je začel smučati kot osemletni fantič v SK Bohinj, nato pa je treniral na Hanssenovi skakalnici v Bohinju. Na prvih mednarodnih tekmacah v smučarskih skokih v Planici leta 1934 je s 66 metri dosegel državni rekord, na tekmacah smučarskih poletov leta 1936 je z 72 metri izenačil leto dni star Šramlov državnini rekord, ga izboljšal na 81 metrov in z 89,5 metra postavil nov rekord. Takrat je Josef Bradl, prvi človek na svetu, prelepel magično znamko 101 meter. Leta 1941 pa je Novšak skočil 103 metre z dotikom, kar je bil do vojne najdaljši skok, ki ga je kdaj dosegel jugoslovenski skakalec. Albin Novšak lista po skrbno urejenem albumu in v slikah niza dogodek in doživetja iz časov skakalnega športa. V vitrini ima lepo razvrščene pokale. »Ali veste, da sem že pozabil, kolikokrat sem bil državni prvak, za rekorde pa še nem! Tu imam zbrane vse časopisne izrezke o svojih tekmcenjih,« pravi in pokaže na veliko vezano knjigo. »Notri vse točno piše, pa poglejte,« se zasmeje.

V sezoni pred olimpijskimi igrami je Novšak zgradil slamskoča na Polici pri Kranju, ki je bila prva umetna skakalnica. »Zavedal sem se, da bom lahko bolj napredoval, če bom skakal tudi med mrtvo sezono. Prišel sem na idejo, da skakalnico pokrijem s plamo. Na Polici, kjer sem bil v razdelilnini transformatorski postaji dežurni stikalničar, sem leta 1935 naredil skakalnico, ki je nesla do 25 metrov. Šlo mi je za to, da si utrdim doskok in eksplozivnost pri odrivu, dobim kondicijo, dolžina skoka ni bila važna...« pravi Albin Novšak. Na olimpijskih igrah v Garmisch Partenkirchenu leta 1936 je s skokoma 54 in 58,5 metra, osvojil 41. mesto.

»Od leta 1935 do 1941 sem vodil planiško šolo. Treniral sem šolsko mladino iz Rateč, Kranjske gore in Mojstrane. Zlasti so se odlikovali učenci učiteljice Mince Rabičeve: Janez Polda, Karl Klančnik, Albin Jakopič, Joža Osfald in drugi. Leta 1934 je bil skakalni stil, da smo kriličili z rokami, po letu 1936 pa smo poskušali ustavljalni mahanje, s poudarkom, da so bile nagnjene naprej,« pričuje Novšak o trenerskem delu, ki ga je nadaljeval tudi po vojni, ko je v sezoni 1946/47 treniral tudi Bolgarje in vodil planiško šolo.

Med vojno, ko je bil Albin Novšak stikalničar na Polici, je sodeloval s partizani. Oktobra 1943 sta ga prišla arretirat dva gestapovca, vendar jima je ušel, a ne za dolgo. Streljala sta za njim in zadet je bil v koleno, nato pa odpeljan v kranjske in begunjske zapore, kjer so ga spustili septembra 1944. Kot skakalec je delal do osvoboditve v razdelilnini transformatorski postaji Črnuče, po ustanovitvi podjetja Državne elektrarne Slovenije pa je odšel v Tržič, da elektrificira to področje, kasneje pa je postal obrtovodja v Tržiču in se upokojil leta 1976. »Leta 1947 se m zadnjč skočil. Poskusil sem, ampak noga me ni več ubogala, moral sem odnehati... Ob vsaki planiški prireditvi se z veseljem podam ob vzožje skakalnic in z zanimanjem spremljam razvoj skakalnega športa. V prostem času se ob hiši ukvarjam s sadjarstvom, kuham žganje, obdelujem vrt z zelenjavo. Pozimi se ukvarjam z smučarskim tekom, da migam. Največkrat mi koristi plavanje, saj nogi dobno pomaga, še posebej morska voda. Z ženo Pavlo rada veliko potujeva, v veselje pa sta mi hči in sin ter štirje vnučki,« pove Albin Novšak. Čestitke ob jubileju!

Drago Papler

V petek, 23. februarja

Občni zbor tržiških planincev

Tržič, 20. februarja - Bogat planinski okoliš je že pred dobrimi 80 leti narekoval potrebo po planinski organizaciji, katere dejavnost je v teh letih rodila bogate sadove. Tudi sedanje delo in delo odsekov Planinskega društva Tržič, ki skupaj s sosednjim Planinskim društvom Križe pokriva planinsko območje tržiške občine, je v marsičem opazno, «je pred petkovim občnim zborom tržiških planincev zapisal njihov predsednik Ivko Bergant. Zbor bo ob 18. uri v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici.

Pesem kvinteta Bratje Zupan in diapositivi z Julijevim, ki jih je prikazoval Jaka Cop, bodo poprestirje tržiškega planinskega shoda. Ko Ivko Bergant ocenjuje delo Planinskega društva Tržič, meni, da po delu izstopajo odseki, ki so že tradicionalno v planinskem društvu. To je planinsko gospodarstvo, ki se v Tržiču začenja leta 1928, ko je bil zgrajen in nato žal med vojno požgan Dom na Koscah, danes pa društvo gospodari s štirimi postojankami. Vzdrževanje in vodenje postojank je ob nadelavi in vzdrževanju potov največje breme. Teh poti je v tržiški občini veliko: na Kriško goro in Storžič, pota po predgorju Košute (Konjščica, Bela peč, Javornik), pota na vse vrhove Košute, na vzhodni del Dobrče, Begunjščice, proti Zelenici in najvišjima vrhovoma Karavank, Stolu in Vrtači. Žal vandalismom kvali skrinjice, vpisne knjige, žig. Tržiško društvo ima nad 1000 članov, od katerih jih je okrog polovice šolarjev, manjka pa mladih iz srednjih, višjih in visokih šol, ki bi jih pri delu še posebej rabili. Pohvalna je vztrajnost starejših. Okrog 200 je upokojencev, ki pa fizično zahtevnim akcijam niso kos.

Alpinisti so tradicionalno navzoči pri najzahtevnejših vzetih doma in na tujem, opazno pa je skrb odseka za podmladek, prav tako pa je tržiško planinstvo lahko ponosno na postajo GRS, ki deluje že pol stoletja, pomembno pa je tudi delo gorskih reševalcev v preventivnih akcijah in v specializirani ekipi civilne zaščite, kar je prišlo zaradi zahtevnosti terena v tržiški občini že mnogočas do izraza. Propagandni odsek skrbi za propagandno gradivo in organizira izlete. Vsako leto se okrog 15 izletov udeleži 300, 400 planincev. Tradicionalno je sodelovanje na pohodih doma in na tujem, stalno pa je sodelovanje s Slovenskim planinskim društvom iz Celovca. Odsek gorske straže in varovanja narave rabi sveže moči, pohvala pa velja mentoricam planinstva pri SSD na občini osnovnih šolah in vzgojiteljicam v vrtecih, kjer stalno gojijo akcijo Cibiban planinec. Tržiški planinci se imajo torej v petek o marsičem pogovoriti, zato vabljeni na občni zbor.

J. Košček

75 let najboljšega predvojnega smučarskega skakalca

Streljanje

Frelih in Smrtnikova gorenjska prvaka

Škofja Loka, 10. februarja - V športni dvorani Poden v Škofji Loki je bilo gorenjsko prvenstvo v streljanju s serijsko zračno puško za člane in članice. Tekmovalo je 52 članov in 11 članic, normo za nastop na slovenskem prvenstvu pa je doseglo 17 strelec in 6 strelek. Med posamezniki sta bila najboljša Jure Frelih in Darinka Smrtnik iz Kranja, ekipno pa pri moških Škofja Loka, pri ženskah pa SD Bratstvo in enotnost iz Kranja.

REZULTATI - člani posamezno: 1. Jure Frelih (Kranj) 375, 2. Janez Dolenc (Škofja Loka) 374, 3. Andrej Kne (Kranj) 369, 4. Samo Cerovsky (Škofja Loka) 368, 5. A. Urbanč (Radovljica) 368 itd.; ekipno: 1. Škofja Loka 1105, 2. Kranj 1097, 3. Tabor Gorenja vas 1096 itd.: članice posamezno: 1. Darinka Smrtnik 368, 2. Lidija Pogačnik 356, 3. Blanka Kežmah 356 (vse Bratstvo in enotnost), 4. Ivanka Prezelj (Škofja Loka) 355, 5. Jelka Bauman (Kranj) 355 itd.; ekipno: 1. Bratstvo in enotnost Kranj 1072, 2. Kopačevina Škofja Loka 974.

Mladinsko in pionirske prvenstvo Kranja

Kranj, 10. februarja - Skupno je v vseh kategorijah tekmovalo 75 mladih strelcev, najuspešnejša pa je bila strelska sekacija Tone Nadižar Planina - Cirče. 22 najboljših se bo udeležilo regijskega prvenstva.

REZULTATI - mladinci posamezno: 1. Matej Malovrh 359, 2. Nurfet Alidjanovic 349, 3. Jože Pišek 343 (vsi Tone Nadižar); ekipno: 1. Tone Nadižar 1051, 2. Franc Mrak 1005, 3. Bratstvo in enotnost 883; mladinke posamezno: 1. Andreja Malovrh 361, 2. Bernarda Lokar 346, 3. Ema Turnšek 338 (vse Tone Nadižar); ekipno: 1. Tone Nadižar 1029, 2. Bratstvo in enotnost 883; pionirji posamezno: 1. Urban Vitez (Tone Nadižar) 162, 2. Goran Haralanpijev (Bratstvo in enotnost) 162, 3. Klemen Bukovec (Franc Mrak) 159; ekipno: 1. Tone Nadižar 470, 2. Bratstvo enotnost 460, 3. Franc Mrak 441; pionirke posamezno: 1. Helena Malovrh (Franc Mrak) 150, 2. Neva Nahtigal 132, 3. Nina Brovč 122 (obe Tone Nadižar); ekipno: 1. Tone Nadižar.

B. Malovrh

36. svetovno prvenstvo novinarjev smučarjev

Gorenjski glas na Japonsko

Kranj, 20. februarja - Danes popoldne je na 36. svetovno prvenstvo krenila ekipa štirinajstih novinarjev smučarjev. Tokratno prvenstvo bo v japonskem Naganu od 22. februarja do 8. marca. Udeležilo se ga bo 250 novinarjev iz domala vseh smučarskih držav sveta, kar je rekordna udeležba tega tekmcenja.

Jugoslovanska Raca, bodoči klub novinarjev smučarjev, je po lani uspešno organiziran svetovnem prvenstvu na Kopaoniku tudi letos izbrala ekipo za udeležbo na Japonskem. Še vedno je veljal kriterij preteklih tekmovalnih rezultatov na državnem in svetovnem prvenstvu. V ekipo so se tako uvrstili: Marjeta Šoštarčič iz Dela, Marjeta Demšar iz Mladinske knjige, Albina Podbevk iz Jane, Alenka Leskovic Skupščina SRS, Igor Longyka iz Mladinske knjige, Gorazd Šinik iz Gorenjskega glasa in Milovan Jefčić iz Radia Sarajevo. Po ključu prizadevanj pri organiziranju tekmcenja na Kopaoniku in državnem prvenstvu na Popovi Šapki so na pot odšli: Hari Stajner iz Nina, Ljubča Gajdov (Radio Skopje), Rajko Ocepek (Kmečki glas), Mirjana Sosić (Večernji list) ter Petar Lazović (TV Beograd). Kapetan ekipe je Joško Pirnar (Mladinska knjiga), kot podpredsednik mednarodnega SCIJ-a pa z ekipo potuje Boštjan Pirc (Kmečki glas).

Zadnje priprave slovenske ekipe so potekale na Voglu. Utrinek med treningom. Foto: Gorazd Šinik

Tudi letos je nekaj proizvajalcev pomagalo pri opremljanju reprezentance in financiranju. Glavni pokrovitelj je ljubljanski Yulon, s športnimi oblačili pa so zastopani: Topor s potovalnimi bundami, Mikon smučarski kombenizon, Ivo Čarman in Valerija s tekmovalnimi tekaškimi dresi, Rašica puloverji, Kors, Alpina s čevlji, Elan, Poreč Šport, Šešir,..

Tudi letos lahko pričakujemo od novinarjev smučarjev dobro uvrstitev, saj tradicionalno dobri rezultati potrjujejo. Več o japonski tekmi pa marca.

Gorazd Šinik

Namizni tenis

Pionirske prvenstve v Preddvoru

Preddvor, 11. februarja - Osnovna šola Matije Valjavca v Preddvoru je organizirala občinsko namiznoteniško prvenstvo osnovnih šol posamezno in ekipno za pionirje in pionirke. Tekmovalo je 110 solarjev. Med starejšimi pionirji so bili najboljši Klemen Klevišar (Lucijan Seljak), Aleš Porenta (Simon Jenko) in Miha Zdešar (Lucijan Seljak), med starejšimi pionirkami Jana Klun (J. B. Tito), Petra Novak (J. S. Mlakar) in Jasna Dabič (Lucijan Seljak), med mlajšimi pionirji Boštjan Bernard (Simon Jenko), Jure Maček (L. Seljak) in Klemen Triler (F. Prešeren), med mlajšimi pionirkami pa Maja Štrukelj (S. Jenko), Damjana Sprajc (F. Prešeren) in Eva Štrukelj (S. Jenko). V tekmovalju dvojic je bil med starejšimi pionirji najboljša dvojica Tadina Klevišar (L. Seljak), med starejšimi pionirkami Novakova in Moharjeva iz Šenčurja, med mlajšimi pionirji Ošlaj in Bernard (S. Jenko), med mlajšimi pionirkami pa sestri Štrukelj (S. Jenko). Ekipno je pri starejših pionirjih zmagovala OŠ Simona Jenka, pri starejših pionirkah OŠ Janko in Stanko Mlakar iz Šenčurja, med mlajšimi pionirji OŠ Lucijana Seljaka in med mlajšimi pionirkami OŠ Simona Jenka.

J. Cuderman

KOŠARKA: zmaga Triglava, poraz Odeje Marmorja - V soboto sta bila na Gorenjskem dva derbi slovenskih košarkarskih lig. V Ženski ligi sta v Škofji Loki igrali Odeja Marmor in Mavrica Ilirija iz Ljubljane. Zmagale so Ljubljancanke z 71 : 57. Koče za Ločanke so dosegli Kržišnik 19, Baligač 9, Luskovec 4, Maček 12, Gorenc 8 in Primožič 5. Na sliki je trenutek z derbijem v Škofji Loki. V Kranju pa je Kranj premagal Slovana s 76 : 57. Jeseničanke pa so premagale Šentvid s 63 : 44. Vodi Mavrica Ilirija, Odeja Marmor je druga, Kranj tretji, Jeseničanke pa so zadnje. V moški pa je bil v Kranju derbi med Triglavom in Mineral Slovenom, ki so ga doobili po dobri igri Krančani s 86 : 83. Zadetke za Triglav so dosegli Sušič 25, Vujadinovič 15, Omahen 4, Tadič 11, Jeras 8, Roman Horvat 13, Kerš 8 in Košir 2. Vodi Celje, Triglav pa je četrtek. Na sliki: trenutek s tekme v Škofji Loki med Odejo Marmorjem in Ilirijo Mavrico. J. K., slika F. Perdan

Rokomet

Kranjčanke z Mlinotestom

Kranj, 20. februarja - Rokometna ekipa Kranjčanki so se uvrstile v polfinale rokometnega pokala Slovenije za članice. Jutri, 21. februarja, ob 17. uri igrajo v dvorani na Planini z Mlinotestom iz Ajdovščine. Drugi polfinalni par pa je Belinka Olimpija : Velenje. Pričakovati je, da bosta v finalu igrala Kranj in Belinka.

V soboto, 24. februarja, pa se začne tekmcenje v II. zvezni ženski rokometni ligi, kjer igrajo Kranjčanke. Prvo tekmo nadaljevanja igrajo doma s Sremom iz Sremske Mitrovice. Tekma bo v soboto ob 19. uri v dvorani na Planini.

J. K.

Vaterpolo

Triglav iztržil manj od pričakovanj

Kranj, 20. februarja - Prvi del tekmcenja v I. zvezni vaterpolski ligi je končan. Kranjski Triglav, novinec v ligi, ne more biti zadovoljen. Dosegel je manj od napovedi in pričakovanj. Brez osvojene točke je na zadnjem mestu, medtem ko njegovi neposredni tekmcenci za izpad uhajajo. Solaris ima 8 točk, Crvena zvezda 4, Medveščak pa ima 3 točke. Liga se nadaljuje 3. marca. Triglavu ne bo lahko, vendar je ničla po prvem delu še dodatna obremenitev boja za obstanek.

V soboto je Triglav v Ljubljani igral z Jadranom Koteksom, iz Splita in izgubil z 12 : 18. Jadran, ki ga je do nedavnega treniral sedanji novi trener Triglava Bruno Silić, je bil boljši in njegovi zmagi ne gre oporekat. Pred 150 gledalcem so zadele za Triglav dosegli Hajdinjak 1, Drnasi 1, Tukič 5, Marinič 4 in Štrmajer 1. Glavna hiba Kranjčankov je bila spet nezbranost in neučinkovitost v napadu. To pa je bolezen, ki se je ne da na

KO SO ŠE SVETNIKI NAPOVEDOVALI VREME

Stari ljudje vam o vremenu znajo natresti obilo ljudske modrosti. Pravkar minuli sveti Valentij ima ključ do korenin. Bližajoči se Matija led pobija, če ga ni, ga pa naredi. Če na Petra mrazi, dolgo časa še zima trpi. Stari ljudje trdijo, da napovedi iz praktik včinoma držijo, izoblikovalo so jih pač iz-

kušnje in tistega, ki jim verjame, zato ni šteti za praznovernega. Vendar smo zadnja leto bolj nezaupljivi do praktik in svetnikov, ki so včasih delali vreme, kajti tudi narava se dandanes obnaša muhasto, da je kaj. Najboljši dokaz za to so letošnja in še nekaj preteklih zim.

.

Branko Remic iz Kranja: »Po-
znam nekaj ljudske modrosti iz praktik, ki zadevajo vreme, vendar se nanje posebno ne zanesem. Mislim, da se le bolj po naključju ujemajo s pojavi v naravi. Največ

.

dam na luno. Polna luna menda dobro vpliva na vreme, ob mlaju pa je pričakovan slabo vreme in dež. Po drugi strani pa sišim, da je ob polni lunji več nesreč in smo ljudje precej bolj nemirni.«

.

Stane Bobnar iz Cerkelj: »Na vremensko napoved se spoznam ravno toliko, da vem, če dežuje, moram vzeti marello, če piha veter, moram obleči bundo, če se nič ne vidi, je pa megla. Kaj bi na-

.

povedoval vreme, če se pa še Trontlju vedno ne posreči. Pratiko sicer berem, ravnodaj sem našel eno izpred 15 let, toda ne zapisov o vremenu, pač pa šale.«

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

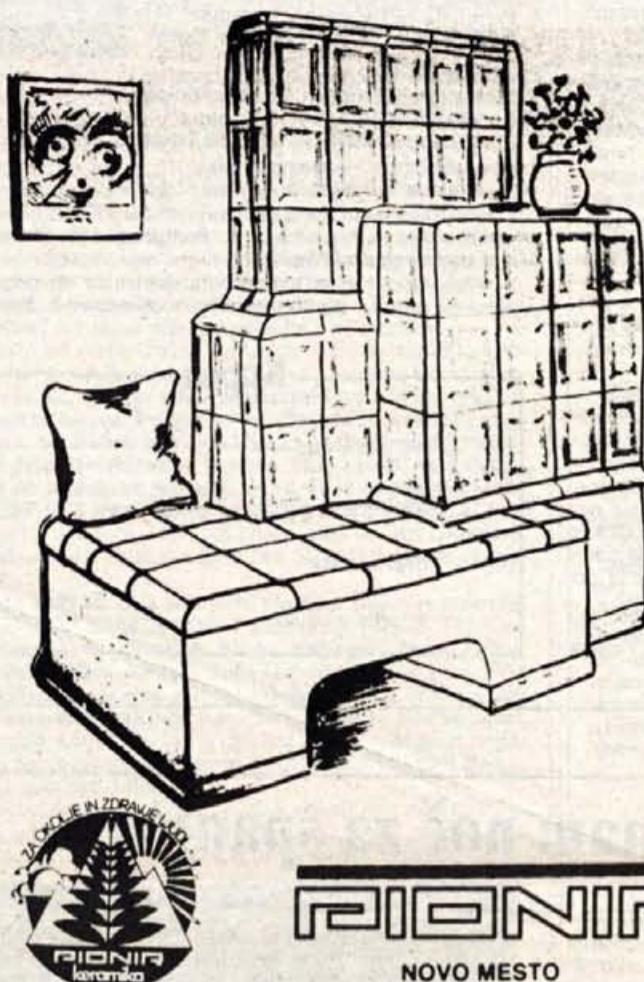
.

.

.</

**VSE
NA ENEM
MESTU**

 keramika

PIONIR
NOVO MESTO

ZNIŽANJE CEN 15%

PRODAJA NA 6 MESECNI KREDIT

brezplačna izdelava načrtov za oblikovanje in dimenzioniranja peći, kaminov, kmečkih peći, toplozračnih peći in pizza peći

dobava vsega materiala
in montaža peći

PRODAJA IN INFORMACIJE:

GIPPIONIR — KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slakova 5, Novo mesto
tel.: 068/21-201, 24-298, 26-016
telefax: 068/23-213
Vošnjakova 7, Ljubljana, tel. 061/317-984

SLOVENSKE ŽELEZARNE
VERIGA

Proizvodnja verig, vijakov in industrijske opreme - TIO, p. o.
LESCE, Alpska 43

Delovna organizacija SŽ Veriga Lesce vabi k sodelovanju ekonomiste, strojnike in druge strokovnjake na področju marketinga, tehnologije in informatike.

Vabilo k sodelovanju velja tudi za vodilne in vodstvene delavce za ta področja.

Vse ostale informacije dobijo po tel. (064)75-140 interno 222 ali osebno v kadrovski službi.

*Saj mi res,
pa je!*

LOKA SVOJIM KUPCEM
V SVOJIH PRODAJALNAH

Artikel	Redna MP cena	Znižana MP cena
Vino Grajsko črno 1/1 SVL	14,80	12,60
Vino Laški rizling 1/1 SVL	26,00	17,00
Pivo Grand 1/2 Union	5,70	5,70
Mineralka voda RADENSKA 1/1	5,20	4,40
LOKA KAVA pražena — 1 kg	123,30	111,00
LOKA KAVA mleta — 1 kg	125,40	112,90
Moka tip 500 5/1 SENTA	6,10	5,50
Moka tip 500 2/1 SENTA	6,20	5,60
Moka tip 500 1/1 SENTA	6,40	5,80
Olje jed. CEKIN 1/1 KŽK	18,60	16,70
Sladkor kristal prosti	11,60	10,30
Sladkor kristal 1/1, 2/1, 5/1	13,00	11,70

trgovsko podjetje
LOKA
ŠKOFJA LOKA

izolirka

Industrija izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, ob železnici 18

telefon: 061/443-096, teleks: 31585, izvoz: 061/445-182

ODPIRA NOVO PODJETJE za izdelavo protipožarnih materialov V ČEŠNJEVKU

zato razpisuje delovna mesta s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. DIREKTORJA PODJETJA (v ustanavljanju)

Pogoji:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj pri podobnem delu
- aktivno znanje enega svetovnih jezikov
- vodstvene - menežerske sposobnosti

2. POMOČNIKA DIREKTORJA PODJETJA (v ustanavljanju)

Pogoji:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu
- aktivno znanje enega svetovnih jezikov
- vodstvene sposobnosti

Kandidata navedena pod točkama 1 in 2 bosta imenovana za mandatno dobo 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite kadrovskemu oddelku na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Nadalje se za potrebe novega podjetja objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. TEHNIČNI REFERENT za pripravo in kontrola dela

Pogoji:

- VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu
- 3 mesečno poskusno delo

2. DELOVODJA ODDELKA IZDELAVE IN VGRADNJE OMETOV

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu
- 2 mesečno poskusno delo

3. MATERIALNI POSLOVODJA

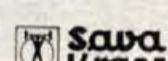
Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu
- 2 mesečno poskusno delo

Z izbranimi kandidati za dela objavljena v točkah 1-3 bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Nastop dela je možen takoj po zaključku postopka izbire.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Kadrovski oddelki IZOLIRKE 8 dni po objavi.

Za vse predhodne informacije lahko pokličete tel. 061-448-694.

Sava Kranj je znižala cene večini svojih izdelkov. Vabilo vas v njihove ali druge specializirane prodajalne, kjer boste našli vse iz proizvodnega programa, Save Kranj: za gospodinstvo in obrt, za kmetijstvo in industrijo, za avtomobiliste, kolesarje in motoriste; za delo, za prosti čas, za šport in rekreacijo.

Pri nekaterih izdelkih so cene nižje tudi do 20 %.

SAVA KRAJN

Občina-Kranj, Komisija za solidarnostno stanovanje, objavlja na podlagi sklepa, sprejetega dne 06/02/1990, naslednje

O B V E S T I L O o zbiranju vlog za delovno nadomestitev stanarine v letu 1990

Na podlagi določb samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic (Uradni list SR Slovenije, št. 26/84) in sklepa komisije za solidarnostno stanovanje z dne 06/02/1990, obveščamo vse imetnike stanovanjske pravice na družbenem stanovanju ali stanovanju v lasti občanov ali civilno pravnih oseb, da imajo do 31/03/1990 pravico vložiti prošnjo do delne nadomestitve stanarine. Prošnje, vložene do tega datuma, se bodo pri obračunu upoštevate za obdobje maj 1990-1991. Vse kasnejše vložene vloge pa od prvega dneva v naslednjem mesecu, ko je bila vložena zahteva.

Imetniki stanovanjske pravice so upravičeni do delne nadomestitve stanarine, če:

- ne oddajajo stanovanja ali del stanovanja v podnajem
- ne uporabljajo sami ali drugi družinski član stanovanja v poslovne namene ali obrtno dejavnost
- da nihče od družinskih članov ali sam ni lastnik vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vikenda
- da sam ali drugi član gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju
- da ne zaseda nadstandardnega stanovanja glede na število članov družine, in če je odklonil ponudeno zamenjavo za standardno stanovanje.

Površine, ki jih zasedajo imetniki stanovanjske pravice in ostali člani gospodinjstva, ne smejo presegati naslednjih normativov, z možnostjo povečanja 10 %:

št. imetnikov gospodinjstva normativ stanovanjske površine

1	do 32 (35)
2	do 45 (49)
3	do 58 (64)
4	do 70 (77)
5	do 80 (88)
6	do 90 (99)

Pri normativih stanovanj se upošteva površina, ki je osnova za izračun stanarine.

Pravico do delne nadomestitve stanarine uveljavljajo imetniki stanovanjske pravice z zahtevkom na posenem obrazcu SPN-1 (obr. 8,40), ki ga dobijo v knjigarni.

Zahtevki na posebnem obrazcu oddajo:

- a) zaposleni občani v svojih delovnih organizacijah
- b) upokojenci, invalidi, borci - v krajevnih skupnostih.

Predsednik komisije za
solidarnostna stanovanja
ROMAN SAVNIK, l. r.

Sodnik Jože Pavlič, dobitnik državnega odlikovanja

V razkopani družini se dostikrat začno mladoletnikova stranpota

Kranj, 16. februarja - Sodnik Jože Pavlič, sicer Kranjčan, ki zdaj že poldrugo desetletje dela na Temeljnem sodišču v Ljubljani, kot sodnik za mladoletnike, je minuli teden prejel državno odlikovanje, red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Ker je priznanje prišlo za njegove zasluge na področju mladoletniškega sodstva (več let tudi vodi sekcijsodnikov za mladoletnike pri slovenskem sodniškem društvu), smo priložnost izkoristili za pogovor o tej občutljivi družbeni problematiki.

Kdaj se mladoletniki znajdejo pred sodniki za prekrške?

 Kršitve kazenskega zakona pripoveduje mladoletnike pred sodišče. Mladoletniki so tisti, ki storijo kaznivo dejanje med 14. in 18. letom. Pred 14. letom jih obravnavata socialna služba in urejajo nadaljnje postopke, starejše dobimo mi. Veliča pravilo, da se z mladoletniki ukvarja eden takih sodnikov, ki ima čut za mlaude, kar je povezano tudi s stalnim strokovnim izpopolnjevanjem.«

Policija, vzgojitelji in drugi zadnja leta bjeje plat zvona, da se veča mladoletno prestopništvo. Ali imate enak vtis tudi vi, ki se domala dve desetletji ukvarjate z najhujšimi problemi na tem področju?

»Odkar obstajajo temeljna sodišča in je problematika zbrana za posamezna območja na enem mestu, imamo nad tem večji pregled. Gleda mladoletniške problematike obstajajo nihanja. Ali je res tolikšna kriminaliteta, pa je odvisno tudi od raziskanosti kaznivih dejanj v organih za notranje zadeve. Včasih opažamo tudi, ko se spremnijo denarne vrednosti, pomembne za kvalifikacijo kaznivih dejanj, rahel upad. V primerjavi letosnjega in lanskoga leta v statistiki opažamo vsepo-vsd v Sloveniji porast - na ljubljanskem sodišču za slabih 35 odstotkov, na Gorenjskem precej manj, medtem ko na mariborskem celo majhen upad. Na ljubljanskem sodišču smo obravnavali 588 zadev v prejšnjem letu, kranjsko jih je denimo imelo 121.«

Kakšna kazniva dejanja pa mladoletniki največkrat storijo?

»Blizu 80 odstotkov je raznih premoženskih deliktov, okoli 10 ali 12 odstotkov je poškodovan tujih stvari. V Ljubljani je ogromno škod na cestah, na tablah, znakih, včasih tudi na šolah, na avtomobilih. Sprašujejo me tudi, koliko je kaj političnih kaznivih dejanj. Pri svojem delu na ljubljanskem sodišču tega prakti-

čno ne srečujemo, le enkrat ali dvakrat letno, ko gre za kakšen napis ali trošenje listkov. Pogosta so vprašanja, kako je z mamili. Ne srečujemo se pogosto s temi kaznivimi dejanji, kajti samo uživanje mamil ni kaznivo dejanje, pač pa na primer njihovo razpečevanje ali napeljevanje k uživanju, česar pa med mladoletniki ne opažamo.«

Kaj pa alkohol? Ali ni večkrat vzrok kaznivim dejanjem pri mladoletnikih?

»Vse več mladih opažamo, ki so pod vplivom alkohola storili kaznivo dejanje. Tedaj se objestnost pač poveča. Pri mladoletniški problematiki je treba pomisliti na vzoroke, ki jo povzročajo. Dostikrat so to težke družinske razmere, ko tudi starši segajo po alkoholu. Velikokrat se ravno pri alkoholu v družini začenjajo tudi mladoletnikova stranpota. Iz družine, ki nudi varno zatočišče, kjer se člani med seboj spoštujejo, kjer vlada čustven odnos, skorajda ne moremo najti mladoletnika, ki ubira stranpota. Pač pa se to dogaja v družinah, kjer vlada alkohol, kjer zaradi materialnih razlogov zmanjkuje časa za družinsko življenje, tudi v nekaterih ne-popolnih družinah, kjer se kaže nemoč (običajno) matere pri obvladovanju vzgornih težav. Mladoletniki, ki jih pri nas večkrat srečujemo, prihajajo zlasti iz takih družinskih okoliščin. Pri kakem drobnem, situacijsko pogojenem dejanju pa srečujemo tudi mlade iz urejenih družin, toda s takimi se srečamo običajno samo enkrat. Starši se namreč pri slednjih bolj zanimajo, kako odraščajo njihovi otroci, s kom se družijo, kako izkorisčajo svoj prosti čas. Težje je s tistimi, ki pustijo solo ali so brez službe.«

Tudi močno urbanizirano življenje vpliva na mladoletnike, da ubirajo stranpota...

»Drž. V mestnih občinah, novih soseskah je vsaj v Ljubljani več kaznivih dejanj med mladoletniki kot drugod. Včasih je bilo od tod več kot 60 odstotkov mladih, zdaj je že nekoliko manj. Zelo se seli mladoletniško prestopništvo na obrobje (denimo Kamnik, Domžale, Grosuplje), ker vse bolj postaja periferija velikega mesta. V manjših krajih je prestopništvo manj, deloma je to pripisati večjemu pregledu organov za notranje zadeve nad

manjšimi kraji, deloma dejству, da tam obstaja več možnosti, kako izkoristiti prosti čas. Izraba prostega časa je pri mladih precejšen problem.«

Kakšne ukrepe izrekate sodniki za mladoletnike?

»Že postopek zoper mladoletnike teče drugače kot zoper polnoletne. Ves postopek, od začetka do izreka odločbe, pri nas vodi en sodnik, da se čimbolj spozna z "zadevo", z mladoletnikom, dobesedno živi z mladoletnikovim spisom. Tudi ko že izrečemo ukrep, mladoletnika še vedno spremljam. Z nekaterimi se ukvarjam kar več let. Izrekamo pa lahko disciplinske ukrepe, ti so najmlejši, od ukora do oddaje v disciplinski center. Slednje pri nas ne zaživi, ukor za lažja kazniva dejanja, kjer je na mladega precej vplival že postopek, in manjka le še ukrep, pa je precej. Naslednji so nadzorstveni ukrepi: strožji nadzor staršev ali druge družine. Tudi to je poredko izreceno, zelo pogosto pa strožji nadzor socialne službe. Nadzorstveni ukrepi trajajo lahko do treh let. Sledijo zavodski ukrepi: oddaja v vzgojni zavod, v prevzgojni dom ali drug zavod za usposabljanje, kar tudi lahko traja do treh let. Vse strožje nadzore lahko nadomestimo z enim od zavodskih ukrepov, če presodimo, da je treba mladega človeka izločiti iz okolja. Naše sodišče ne izreka prav veliko zavodskih ukrepov, lani smo se ob 469 primerih le dvakrat izrekli za prevzgojni dom in petkrat za vzgojni zavod. Pri starejših mladoletnikih, ki store kaznivo dejanje, za katero je zagrožena kazen zapora nad pet let, pa je možno prisoditi tudi mladoletniški zapor, ki traja od enega do deset let. Tu gre za najtrdovratnejše storilce, za vztrajno ponavljanje najtežjih kaznivih dejanj, vendar tega vsaj v Sloveniji ne poznamo veliko.«

Kakšen sodnik ste, strog ali mil?

»Na to je težko odgovoriti, vprašati bi morali druge. Prilagajam se pač primerom, vse v okviru strokovnosti. Kadarn primer tehtamo odločitev za vzgojni zavod, se težko odločimo, da bi mladega človeka iztrgali družini. Če imamo upanje, zagotovila staršev in socialne službe, ga prepustimo domačemu okolju. Če pa so domače razmere nenaklonjene prevzgoji, se je treba zateci z zavodskim ukrepolom. Naš cilj je pripeljati mladoletnika na pošteno pot, pri tem pa se prilagajamo mladoletnikovi osebnosti ter njegovi ozki in širi okolici.«

D. Z. Žlebir

Osemnajst ekoloških nalog

Škofja Loka, 15. februarja - Iz ekološkega programa, ki obsegajo osemnajst nalog, je mogoče sklepati, da bodo v škofjeloški občini letos dali precejšen poudarek varstvu okolja. Omenimo le nekatere najpomembnejše!

Izdeleni in sprejeli bodo sanacijske programe za varstvo zraka za mesto Škofja Loka in Žiri, po potrebi pa tudi za druge kraje. Tovarne, ki prekomerno onesnažujejo zrak (Jelovčina obrata Stari dvor in Sovodenj, Gradis, Poliks Žiri itd.), naj bi začele izvajati letos pravljivane sanacijske programe, Alpes Železnični pa naj bi letos s sanacijo že končal. Občinska skupščina bo sprejela lokacijski načrt plinifikacije Škofje Loke in pravljila vse potrebno za začetek del. Na območju Gorenj in Dolenje Dobrave, Todraža, Brebovnice, Žirovškega vrha nad Zalo in na drugih ogroženih območjih bodo na osnovi republiškega programa izvedli meritne radone v bivalnih prostorih, pripravili strokovne podlage za ureditev najbolj problematičnih objektov in za najprimernejše izbiranje lokacij za novogradnje. Letos naj bi končali tudi študijo o posledicah onesnaženega zraka za združevanje ljudi na območju mesta Škofja Loka, inšpekcije bodo se poostrije nadzor nad izvajanjem predpisov o varstvu zraka, občina pa bo dala soglasje za takšne novogradnje in posodobitve obratov, ki bodo za-

gotovile rešitev ekoloških problemov.

Kar zadeva varstvo voda, bodo letos povečali čistilno napravo v Škofji Loki ter pripravili vse potrebno za povečanje podobnih naprav v Železničih in Žireh. Skupaj s kranjsko občino bodo sprejeli odlok o začetki podtalnice na Sorškem polju, škofjeloška pa bo sprejela tudi odlok o drugi fazi zaščite vodnih virov, ki bo zajel približno trideset zajetij. Letos bodo začeli urejati odlagališča komunalnih odpadkov in Dragi in nadaljevali s sanacijo črnih odlagališč na produ ob reki Sorri, v soteski ob Selščih, pod mostom za Golico v Selcih, na Visokem, ob cesti Gorenj vas - Trebija, ob potoku Brebovščica nad objekti RUZV, ob potoku Hrastnica in drugih, spremljali bodo urejanje odlagališča Raskovec in pravljili vse potrebno za ureditev odlagališč in gramoznic na Sorškem polju.

Nekaj nalog zadeva tudi varstvo pred hrupom, predvsem nadaljnje urejanje razmer v Iskri Železnični (livarna), v Alplesu (silos), v Termiki (deponija surovin in koksa) in v Gradišu ter priprave na izgradnjo poljanske obvoznice v Škofji Loki.

C. Z.

Vstopnice za Evropo

Čeprav so strokovnjaki s področja kazenskega prava (še posebej glasni so bili slovenski) že nekaj časa opozarjali, da je v kazenskem zakonu SFRJ veliko določb, ki jih oblast lahko izrablja v svojo korist (za ohranjanje in krepitev oblastnega položaja) in v škodo ljudstva, pa je kljub temu bilo treba čakati precej časa na prve resne razprave o spremembah. Za zdaj rezultatov se ni, stara zakonodaja še vedno velja, vendar pa je sedaj upanje, da bo le prišlo do največje reforme kazenske zakonodaje v zadnjih petnajstih letih, realno. Zdi se, da so oblasti pristale na reformo iz več razlogov: najprej zaradi sprememb političnega in gospodarskega sistema ter zavoljo prebijene demokratične javnosti, ki zgroženo sprembla politične procese proti Vlasiu in številnim drugim, na vsezdnevnje s katerimi Jugoslavija želi sodelovati, že postavljajo nekatere pogoje, med drugim tudi odpravo smrtnih kazni. Prav o tem vprašanju je bila tudi najbolj burna razprava na nedavni seji zvezne skupščine. Čeprav podatki kažejo, da je Jugoslavija po tem, kaj vse je mogoče pri nas izreči smrtno kazen, v evropskem vrhu, in čeprav je znano, da je to predvsem politično vprašanje, so odločanje odločili na kasnejši čas, za drugo fazo reforme kazenske zakonodaje, ko naj bi povedali svoje mnenje tudi strokovnjaki. Eden od delegatov se je ob tem upravičeno vprašal, koliko časa bodo strokovnjaki oblikovali svoje mnenje. Pa menda ne spet nadaljnjih štirideset let? Če za zdaj še ni povsem jasno, kakšna bo usoda odprave smrtnih kazni oz. kako hitro bo odpravljena, pa je znano vsaj to, da reforma kazenske zakonodaje odpravita z mišljenjskim deliktom, da bo 114. člen, ki opredeljuje kontrarevolucionarno delovanje, dobil novo vsebino, prav tako člen, ki določa, kaj vse je žalitev in sramotitev Jugoslavije.

C. Zaplotnik

Letna skupščina postaje GRS Kranjska Gora

Pet novih reševalcev

Kranjska Gora, 9. februarja - Člani postaje gorske reševalne službe Kranjska Gora so na nedavni letni skupščini pregledali uresničevanje lanskega programa in se dogovorili o letosnjih nalogah. Kot je povedal načelnik Janez Kunstelj, so kranjsko-gorski reševalci lani sodelovali v dveh iskalnih in štirih reševalnih akcijah. Pet pripravnikov je lani opravilo izpit za gorskega reševalca (za kar imata veliko zaslug dr. Janko Kokalj in Aleš Robič), vodniki lavinskih psov, minerji in letalci-reševalci pa so opravili potreblne obnavljalne izpite. Dobro so sodelovali z drugimi postajami GRS v Sloveniji, precej slabše pa z zamejci. Šibka točka je bilo tudi obveščanje o reševalnih akcijah. Letos bodo pripravili tečaj reševanja v zimskih razmerah in tečaj iz tehnike reševanja, uredili skladiste, nabavili nekaj nove opreme, sodelovali pri delu z mladimi v PD Kranjska Gora in poskrbeli, da se bodo za reševanje s helikopterjem usposobili vsi reševalci.

Na zboru je Matjaž Ravnikar predstavil alpinistično opremo, ki jo izdeluje Andrej Pečjak iz Češnice, dr. Janko Kokalj pa je prikazal video posnetek o športnem plezanju v Kranju in v vzponu na Himalajo.

L. Kerštan

NESREČE

Iščejo voznika rdeče »katrce«

Kranj, 12. februarja - Na Koroški cesti, pred gimnazijo, se je prijetila prometna nezgoda, ker je pešakinja Marija Mlakar, stara 44 let, iz Kranja, nepravilno prečkalila cesto. Pri tem jo je zadeala rdeča »katrca«. Voznik je ustavil in ponesrečeni ponudil pomoč, toda ta je odklonila prevoz v zdravstveni dom, če da ji ni nič. Kljub vsemu je odpeljal domov, naslednjega dne pa je iskala pomoč pri zdravniku.

Ker bi na UNZ Kranj radi razjasnil okoliščine nesreče, naprošajo neznanega voznika rdeče »katrce«, ki nesreče ni bil kriv, da se oglasi na Postaji milice Kranj.

Zaneslo jo je na avtobusno postajo

Log, 16. februarja - Voznica osebnega avtomobila, 42-letna Marija Zupanc iz Radovljice, ki se je peljala po regionalni cesti od Go-

renje vasi proti Škofji Loki, je pri avtobusnem postajališču na Logu opazila skupino otrok. Pritisnila je na zavoro, zaradi česar je zapeljala na rob pločnika in avto je obrnilo in zaneslo na nasprotni vozni pas ter čez avtobusno postajo. Tam je zadeala 15-letno Silvo Bogataj z Loga, ki je čakala na postaji.

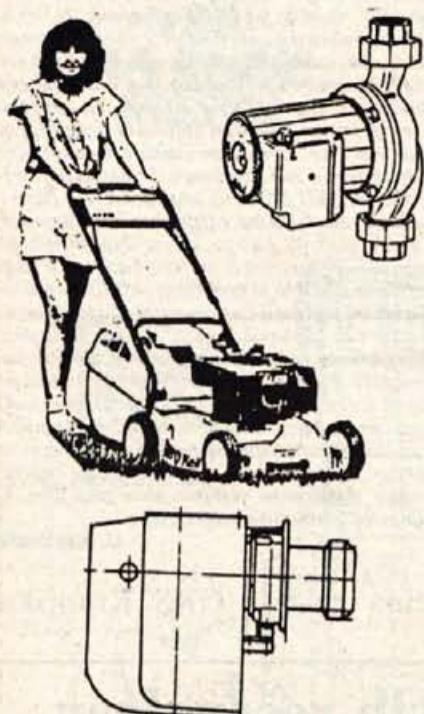
Ogenj pustošil po Kravji dolini

Radovljica, 16. februarja - Okoli poldneva so tržiški milici iz Dobrče opazili požar pri Radovljici, v kraju, imenovanem Kravja dolina. Sumijo, da ga je povzročil samovzgor sena v baraki, last Janez Šlibarja, od tam pa naj bi se z močnim vetrom zanesel po dolini. Gorelo je na dveh hektarjih travnatne površine. Požar so v dobrimi urah pogasili prostovoljni gasilci iz Radovljice in poklicni iz leške Verige, pomagali pa so tudi otroci, ki jih je alarm privabil na kraj požara.

D. Z.

Pojasnilo

Ko smo pretekli torek pisali o učinkih prometne akcije »Alkohol, ne hvala« na Gorenjskem, smo vpletli tudi izkušnjo prometnega milicia z vinjenim voznikom. Voznik se je skliceval na to, da je kot predavatelj namenjen na predavanje o prometni varnosti. Ko je prometna milica pri organizatorju predavanj, občinskem sekretariatu za ljudsko obrambo v Kranju, preverjala voznikovo identiteto, je ugotovila, da ne gre za njihovega predavatelja. Voznik je očitno izkoristil dvoje okoliščin, vabilo na prometno predavanje in svoj poklic, da bi zavedel milici, kar pa mu ob dejstvu, da je bil vinjen, ni prav nič pomagalo.

DUTY FREE SHOP

prodajalna **PARTNER** Kranj, Gregorčičeva 8 tel: (064)24-654
prodajalna **IDEAL** Ljubljana, Wolfova 8 tel: (061)216-320

PROSTOCARINSKA PRODAJA KOVINSKO TEHNIČNEGA BLAGA

ALKO vrtne kosilnice, drobilci ostankov organskih snovi
ALPINA motorne žage, kosilnice, električne in motorne kose
ALKO-TERM topotne črpalki

BELZER ročno orodje za elektroniko, za finomehaniko, za hišno uporabo

HANSA vodovodne armature

KLÖCKNER gorilniki

MARMORBAU kamini z vgrajenimi sistemi za ogrevanje vode in zraka.

REMS ročno in električno orodje za rezanje navojev

SANDVIK ročno orodje za obdelavo lesa, vrtno in gozdarsko orodje

WILO pretočne črpalke

GRADIS ŠKOFJA LOKA
TOZD LESNO INDUSTRIJSKI OBRAT ŠKOFJA LOKA, n. sol. o.

Agromehanika

KRANJ, Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

Izkoristite ugodnost pri nakupu kmetijske mehanizacije iz našega prodajnega programa - večmesečni kredit ali popust:

- Traktorji in priključki IMT Beograd
- Traktorji in priključki TOVARNE TRAKTORJEV, Bjelovar
- Skropilna tehnikna naše lastne proizvodnje.

- Za vse programe zagotovljen servis in originalni rezervni deli.
- Za vse informacije se obrnite na naš PC v Hrastju 52/a pri Kranju, tel.: 34-035, 34-034.
- Cenjene kupce obveščamo, da trgovina v Hrastju posluje vse dan od 7. do 17. ure ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

OBVESTILA, OGLASI

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam TELEFAX. ☎ 25-867 po 19. uri 2226
Ugodno prodam dobro ohranjen barvni TV sprejemnik, znamke "Telefunken". ☎ 26-221 po 15. uri 2231

TRAKTOR Tomo Vinkovič, 18 km, registriran, in PRALNI STROJ, nov, prodam. Britof 92 2233

Ugodno prodam varilni APARAT CO2 Varnig. Vreček, Zg. Brnik 143, Cerkle 2249

Prodam nov KÜPPERBUSCH, širina 50 cm s pečico. ☎ 68-740 2257

Prodam mali prenosni TELEVIZOR 25 cm, barvni, z daljinskim upravljanjem, nov, za 800 DEM ali v dinarski protivrednosti. ☎ 77-773 2262

Ugodno prodam novo PEĆ za centralno kurjavo Feroterm, 32 KW. Katrašnik ☎ 40-645 2278

Prodam PRALNI STROJ gorenje. ☎ 27-784 2297

Prodam ŠIVALNI STROJ - kovček, cena 200 DEM in namizni SINTI-SAJZER z notami za 25 pesmi. Zupanc ☎ 26-903 2300

Prodam CIRKULAR za razšaganje hladov. ☎ 45-117 2301

Prodam PEĆ Lokaterm - planica. ☎ 21-123 od 17. do 20. ure - Marija 2307

Prodam motorno ŽAGO Husqvarna 061. ☎ 68-869 2311

Prodam motorno ŽAGO Stihl 045 AV. ☎ 68-737 2318

Pomivalni STROJ Candy poceni prodam za 150 DEM. ☎ 22-463 2331

Prodam 2 harmoniki HOHNER, 120 basov (verdi 5, verdi 3), barvni TV Karting - prenosni in ORGLE Casio 300. Cena po dogovoru. ☎ 73-162

AVTOSEJEM V TRZINU

V OBRTNO INDUSTRIJSKI CONI V TRZINU, OB CESTI LJUBLJANA-CELJE, ORGANIZIRA AVTOSERVIS DOMŽALE VSAKO SOBOTO IN NEDELJO SEJEM RABLJENIH AVTOMOBILOV. AVTOSERVIS DOMŽALE NUDI NA SEJEMSKEM PROSTORU TUDI STROKOVNO CENITEV VOZIL. POLEG DRUGIH STORITEV BODO NA ISTI LOKACIJI MOŽNOSTI ZA PRODAJO AVTOMOBILOV PO SISTEMU »STARO ZA NOVO« IN ZA ODKUP TER PRODAJO RABLJENIH VOZIL.

PARK HOTEL

Vabimo vas v
PLESNO DVORANO KAZINA

na tradicionalno

PUSTOVANJE

- v soboto, 24. II., s pričetkom ob 20. uri,
- v nedeljo, 25. II., ob 15. uri na otroško maškarado,
- v torek, 27. II., ob 20. uri

na veliki

PUSTNI FINALE

Pridite v maskah, najboljše bomo nagradili!

Od 16. II. do 12. III. vas vabimo v KAVARNO KAZINA

**na DNEVE PRŠUTA,
SIRA in PRIMORSKIH
VIN!**

Priporočamo se za obisk!

TRGOVINA VSE ZA OTROKE

UL. JANKA PUCLJA 7
KRANJ TEL. 064-35-103
ZA BOLTEZOM NA TRGU RIVOLI

VAM PONUJA:
VSA OBLAČILA OD 0 DO 10 LET,
SEDEŽE ZA AVTO, HOJICE,
NAHRBTNIKE ZA DOJENKE,
KENGURUJE VOZIČKE,
ORTOPEDSKIE COPATE, OTROŠKA
KOZMETIKA IN VSE VRSTE
IGRAC.

POSEBNA PONUDA:
KOMBINIRANI VOZIČKI - 2.680,00
DIN
STAJICA - 1.492,00 DIN
KENGURU - 160,00 DIN
NAHRBTNIK - 350,00 DIN
AVTOSEDEŽ - 900,00 DIN
PUSTNA OBLAČILA IN MASKE ŽE
OD 50,00 DIN DALJE
DELOVNI ČAS: od 9. - 12. ure in
od 16. - 19. ure
SOBOTA od 9. - 12. ure

VELIKA IZBIRA PUSTNIH MASK

V TRGOVINI IGRAČ

MAROLT TATJANA
TOMŠIČEVA 16
KRAJU

OBVESTILA

ROLET, ŽALUZIJE, v različnih barvah in izvedbah, izdeluje, montira in popravlja ter obnavlja obrtnik. ☎ 26-919 2255

Obveščam, da mi je nepoznani fant iz Ljubljane odnesel potni list št. 782145. 2291

Kompletne načrte za adaptacije in novogradnje s predračuni izdeluje dipl. ing. ☎ 74-618 2303

Penzion Jelka na Pokljuki vas vabi v soboto, 24. 2. ter v torek, 27. 2. ob 20. uri na veselo pustovanje ob zvokih narodnozabavnega ansambla. Najboljše maske bodo nagradene, za pijačo in jedačko poskrbljeno. Rezervacije na ☎ 24-363 od 8. do 14. ure 2314

Hotel Creina vas vabi od 19. 2. do 28. 2. na dneve pustnih jedi in na veliki pustni ples, ki bo v soboto v restavraciji hotela. Zabaval vas bo ansambel Lipa, najboljše tri maske bodo nagradene. Od 2. do 11. marca pa vas vabimo na dneve rib in dalmatinskih jedi. Informacije ☎ 23-650 2335

lesnina

Moderni interjeri

nudi:

po zelo ugodni ceni
zložljive mize, stole in
ležalnike za kampiranje

stol 169 din
miza 267 din
ležalni stol 284 din
ležalna postelja 264 din

Se priporoča Lesnina
v Kranju in na
Jesenicah

OSTALO

Prodam 20 komadov suhih zajčijih KOŽ. ☎ 50-021 2229

Prodam nove nerabljene SMUČI RC Elan kevler 205 cm, cena 1.000 din. ☎ 25-730 2240

Po zelo ugodni ceni prodam razne REZERVENE DELE za Peugeot 204. ☎ 82-963 2310

Prodam ZAPRAVLJIVČEK. Čarman Jože, Primičeva 32, Škofljica ☎ 061-667-678 2312

Prodam SENO. ☎ 45-778 2320

POSESTI

Prodam PARCELO 850 kvad. m. na relaciji Kranj - Golnik, primerno za postavitev brunarice. ☎ 27-491 od 12. do 14. ure 2053

Prodam NJIVO, 40 arov. Zg. Bitnje ☎ 22-525 po 19. uri 2276

RAZNO PRODAM

Na Golniku sem v pondeljek izgubila denarnico z dokumenti. Najdelja prosim, če mi jo vrne na naslov Podopivec Renata, Breg ob Savi 61, Mavčiče. ☎ 40-328

Prodam kovinski ZAJČNIK z šestimi prostori in rabljeno 2 delno OMARO, VETRINO ter KLOP za jedilni kot. Zg. Duplje 20 1989

IZDELAVA OBNOVA IN PRODAJA REZERVENIH AVTOMOBILSKIH DELOV

STANE PLESTENJAK

JAKA PLATIŠE 13
KRAJN - PLANINA
TEL: 064/36-238

Prodaja rezervnih delov Zastava.

Prodaja karoserij za avtomobile Zastava. Sprejem vplačil za osebne avtomobile Zastava.

Cenjene kupce obveščamo, da pri nakupu nad 500 din dajemo možnost plačila 20 dni.

Prodam kombinirani VOZICEK Chicco, športni vozicek Tribuna in TORBO za dojenčka. ☎ 73-684 2028

Ugodno prodam rabljen GORILNIK za centralno kurjavo ter LTZ KAD, 170 cm. ☎ 27-731 2232

Prodam bukova DRVA in nov ELEKTROMOTOR 2,2 KW. ☎ 66-319 2235

Prodam GUME za FIAT 126. ☎ 79-701 2245

Prodam neregistrirano Z 101, starejši letnik in nov barvni TV Philips, ekran 37 cm. ☎ 77-825 2247

Prodam kombinirani otroški VOZIČEK, tribuno AVTOSEDEŽ in PLATIŠČA z gumami za Z 101. ☎ 67-237 2258

Prodam nov MOPED AVTOMATIK 3 (al. platišča), nov kombinirani otroški VOZIČEK, STAJICO, atroški AVTOSEDEŽ in TRICIKEL. Koče ☎ 81-881 int. 26 dopoldne 2260

Barvni TV Saba z daljninskim upravljanjem in otroški zložljivi VOZIČEK, vse dobro ohranjeno, prodam. ☎ 89-071 2265

Prodam suha bukova DRVA in nov SORTIRNIK krompirja. ☎ 45-368 2288

Prodam rabljen betonski MEŠALEC in nov SEKULAR 4 KW, 380 V in PRIKOLICO, nosilnost 200 kilogramov. ☎ 621-218 2294

Prodam droben KROMPIR. Prebačovo 21, Kranj. 2302

STAN. OPREMA

Prodam starejše POHIŠTVO: 2 dvodelni omari, kavč in pralni stroj. Kogoj, Vrtna ulica 7, Križe. ☎ 57-720

Prodam SEDEŽNO GARNITURO Pinea (trosed, dvosed in enosed). ☎ 22-092 2286

Prodam koton SEDEŽNO GARNITURO - dobro ohranjeno. ☎ 23-332 2324

STANOVANJA

Oddam enosobno STANOVANJE. ☎ 38-129 2234

Nujno iščem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali Šk. Loki. ☎ 79-598 2244

Mlada trčljanska družina najame eno ali dvosobno stanovanje na Gorenjskem. Enoletno predplačilo. ☎ 74-578 od 7. do 15. ure - Aleš 2327

Sporočamo vam žalostno vest, da je pri opravljanju delovnih dolžnosti izgubil življenje

DARKO SMODILA

elektrotehnik

Pogreb bo v torek, 20. februarja 1990, ob 15. uri na pokopališču v Kranju.

Kolektiv ISKRA KIBERNETIKA
Podjetje INŽENIRING Kranj

Prodam razne rabljene AVTOMOBILSKE DELE za vse vrste avtomobile. Odperto vsak dan od 9 do 17 ure, tudi ob nedeljah in praznikih. Richard Edmund, Lancovo 50/a, Radovljica 2295

Prodam KOMBI IMV diesel 220 D. v voznem stanju, zelo ugodno. Rajhard Denis, Kamna gorica 1/e 2296

Prodam avto GOLF bencinar, letnik 1981. Zupanc, Moša Pijade 8. ☎ 26-903 2299

Prodam AUDI 80, lepo ohranjen, registriran celo leto. Lom 3, Tržič 2304

Prodam novo TOVORNO PRIMICO za osebni avto. ☎ 42-115 2308

Prodam Z 101, decembra 1987, registrirano do decembra 1990, dobro ohranjeno, cena 55.000 din. ☎ 67-184 2315

Prodam Z 750, starejši letnik, registriran do februarja 1991. 2316

Prodam Z 850 - fičo, letnik 1981, obnovljen in BMW 320 i. Grilc, Črnivec 10 a, Brezje 2317

JUGO korral, letnik 1988, prodam. ☎ 73-684 2319

Z 101 conford, letnik 1982, prodam za 23.000 din. ☎ 82-326 2321

Prodam Z 101, letnik 1976, in BLATNIKE za ŠKODO. ☎ 68-601 2322

JUGO 45, letnik 1981, prodam. ☎ 35-153 2326

Prodam R 4, letnik 1980, registriran do decembra 1990, cena 2.500 DEM. ☎ 88-162 - služba od 14. do 19. ure 2333

Prodam Z 750, letnik 1979. ☎ 39-661 popoldne 2338

Prodam FORD ekscord, starejši letnik. Podbrezje 41, Duplje. 2339

nemščina, angleščina, francoščina, italijanščina.

1. tečaji za otrocke 20 ur. 60 ur.

2. verificirani splošni tečaji:

začetni - 1. stopnja 100 ur
nadzorovalni - II. III. IV. stopnja 100 ur
konverzacijski - V. stopnja 50 ur.

3. priprava na izpit za aktivno znanje 30 ur

4. specjalizirani jezikovni tečaji 50 ur

za zaposlene v zdravstvu, prometu, trgovini, bankah, zunanjem trgovin...

5. individualno učenje hujega jezika za volilne in vadbenike

6. tečaji po narodot 30 ur. 50 ur.

Posebne tečaje propadajo na telje podjetij, predvsem različne oblike POSLOVNEGA JEZIKA

7. prvenstvo za podjetje in občino

delavščina univerza Škofja Loka

podstavnik 1/a 64220 Škofja Loka

telefon: 064/621 865

Prodam razne rabljene AVTOMOBILSKE DELE za vse vrst avtomobile. Odperto vsak dan od 9 do 17 ure, tudi ob nedeljah in praznikih. Richard Edmund, Lancovo 50/a, Radovljica 2295

Prodam KOMBI IMV diesel 220 D. v voznem stanju, zelo ugodno. Rajhard Denis, Kamna gorica 1/e 2296

Prodam avto GOLF bencinar, letnik 1981. Zupanc, Moša Pijade 8. ☎ 26-903 2299

Prodam AUDI 80, lepo ohranjen, registriran celo leto. Lom 3, Tržič 2304

Prodam novo TOVORNO PRIMICO za osebni avto. ☎ 42-115 2308

Prodam Z 101, decembra 1987, registrirano do decembra 1990, dobro ohranjeno, cena 55.000 din. ☎ 67-184 2315

Prodam Z 750, starejši letnik, registriran do februarja 1991. 2316

Prodam Z 850 - fičo, letnik 1981, obnovljen in BMW 320 i. Grilc, Črnivec 10 a, Brezje 2317

JUGO korral, letnik 1988, prodam. ☎ 73-684 2319

Z 101 conford, letnik 1982, prodam za 23.000 din. ☎ 82-326 2321

Prodam Z 101, letnik 1976, in BLATNIKE za ŠKODO. ☎ 68-601 2322

JUGO 45, letnik 1981, prodam. ☎ 35-153 2326

Prodam R 4, letnik 1980, registriran do decembra 1990, cena 2.500 DEM. ☎ 88-162 - služba od 14. do 19. ure 2333

Prodam Z 750, letnik 1979. ☎ 39-661 popoldne 2338

Prodam FORD ekscord, starejši letnik. Podbrezje 41, Duplje. 2339

ZAHVALA

Ob boleči, nadomestljivi izgubi dragega moža, atka, sina, brata in bratrance

JANEZA MURNIKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali in v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje. Hvala za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Posebna zahvala velja učencem I.B razreda OŠ Cerkle, Inštitutu Golnik za zdravljenje v času njegove bolezni, cerkvenemu pevskemu zboru, ter g. župniku in Tonetu Liparju za lepo opravljen pogrebeni obred.

Vsi njegovi

Adergas, 25. januarja 1990

Te tvoje oči bi se rade zapre,
čutiš hrepenjenje po temi.
ki vse ozdravi, ki vse utolaži,
kako bi se v grobu spočile te oči,
za vekomaj . . .

Ste prepričani, da lahko zase nedvoumno zatrpite

Da, srečen človek sem!

Marsikdo med nami tega zanesljivo, vsaj intimno, ne more reči. Približno tako menijo tudi v kranjskem društvu "Sreča - pomoč v življenjskih stiskah", zato zainteresiranim ponujajo različne aktivnosti.

ko se naučimo živeti po naravnih zakonih življenja, od katerih smo se v času divje industrializacije in peklenskega tempa, žal zelo odtujili," meni Bojana H. Fende in nadaljuje: "Naši programi niso napravljeni zato, da bi nas nekdo v javnosti širokoučno hvali, tega niti najmanj ne potrebujemo, pač pa preprosto zato, ker čutimo, da je to ena izmed poti do sočloveka. Naši programi so namenjeni vsem tistim, ki želijo nekaj narediti za osebnostni razvoj, za razvoj prave samozavesti."

Društvo "Sreča - pomoč v življenjskih stiskah" je ustavila skupino občanov zaposlenih v humanitarnih poklicnih združenjih, tako da med njimi kar po pravilu najdemo zdravnik, medicinske sestre, pedagoge, socialne delavce, vzgojitelje, psihologe... Znotraj njihovih akcij vsekakor velja posebej omeniti projekt, da bi tudi v Kranju (na Gorenjskem) dobili tako imenovan klic v stiski. Gre za tudi v Jugoslaviji že uveljavljeno povsem konkretno pomoč v življenjskih stiskah z namenom preprečevanja samomorov, depresij, občutkov osamljenosti.

"Vsek človek je lahko srečen, edini pogoj je, da se je pripravljen neprestano učiti. Pravo srečo namreč lahko občutimo,

Da razjasnimo že kar takoj na začetku, kot je rekla ena glavnih pobudnic društva Bojana Habula Fende, ne gre za nikakršno novo versko sekto niti politično asociacijo, pač pa za skupino zanesenjakov, ki menijo, da lahko z doponjevanjem znan drug drugega širojo občutloveska obzorja, ki se jim lahko reče tudi sreča. Le-ta pa v svojem notranjem bistvu, po mnenju naše sogovornice, nič prav nič skupnega s hedonizmom.

"Vsek človek je lahko srečen, edini pogoj je, da se je pripravljen neprestano učiti. Pravo srečo namreč lahko občutimo,

je v pozitivnih vrednotah, pa ne samo, da verjamemo v njo, z njo moramo dnevno tudi živeti," nadalje razlagajo svoje vidjenje osnovnih smotrov društva Fendove, pri kateri lahko v poznih popoldanskih urah na telefonu 39-488 dobite tudi vse ostale želenne informacije.

V svojem programu imajo okrogle mize, delavnice, seminarje in individualno svetovanje, ob tem pa velja posebej omeniti, da je velik del njihovih programov pravzaprav nastal na neposrednih aktualnih ameriških izkušnjah, seveda prilagojenih za domače razmere. V hotelu Grad Hrib v Predvoru, kjer so nasploh zelo zadovoljni z odnosom vodstva hotela do njihovega dela, že poteka delavnica umetnosti pozitivnega misljenja, pripravljenata pa sta tudi že Antistres program (v enodnevnom, vikend ali tedenskem paketu) ter vikend paket Za harmonijo družine.

Ob ustreznih institucijah, ki (preventivno) skrbijo (bi morale skrbeti) za človekovo "duševno zdravje", smo tako napovedali tudi na Gorenjskem dobili projekt vreden širše pozornosti.

V. Bešter

Vloga izvršnega sveta

Skrivalnice odgovornosti

Škofjeloška opozicija, združena v Demos, je že pred nedavnim jasno in glasno povedala, da se zavzema za ukinitev izvršnega sveta ter za večjo vlogo in odgovornost župana, občinske skupštine in strokovnih služb, ki pripravljajo gradiva za odločanje. Člani škofjeloškega izvršnega sveta na seji prejšnji torek sicer niso govorili z besedami opozicije niti ne naravnost o (samoukinitvi) sveta, vendar pa so razpravljali o domala istem problemu - o tem, kakšna je pravzaprav vloga tega organa v sedanjem delegatско-skupščinskem in kakšna naj bi bila v prihodnjem, pluralistično sestavljenem parlamentu. Čeprav nekateri poudarjajo, da je njegova sedanja vloga določena poslovnikom in drugimi akti (kar je ob dejstvu, da jemljemo te akte kot nekaj nedotakljivega, lahko tudi res), pa predvsem kritično razmišljajoči člani ugotavljajo, da je izvršni svet pogosto le glasovalni stroj, samo fasada, za katero se skrivajo službe, ki pripravljajo strokovne podlage za odločanje, dežurni krivec za napačne strokovne rešitve.

Predlogi, da naj bi strokovne službe in organi, ki pripravljajo gradivo za odločanje, prevzeli večjo odgovornost (za to, kar ponudijo izvršnemu svetu in skupščini) in da bi lahko kar precej nalog, s katerimi se mora zdaj ubadati izvršni svet, uresničili upravnimi organi, že nakazujejo rešitve za vlogo izvršnega sveta v prihodnosti. Možnosti sta predvsem dve: ali organa, ki bi bil glasovalni stroj, skrivalnica odgovornosti ali nepotrebni posrednik med strokovnimi službami in pluralistično sestavljenim skupščinom, ne bo več ali pa bo njegova vloga bistveno drugačna (zmanjšana).

C. Zaplotnik

V četrtek, 8. marca, ob 19. uri bo v hotelu Grand Toplice na Bledu prva letošnja

Glasova preja

Voditelj Viktor Žakelj se bo na temo
Med kulturo in politiko

pogovarjal s podpredsednikom republiške konference Socialistične zveze, pesnikom in akademikom

Cirilom Zlobcem
ter pesnikom in urednikom

Jašo Zlobcem

Če želite sodelovati na zanimivem večeru in uživati ob dobi ponudbi hotela Toplice, nas poklicite po telefonu 21-860 (uredništvo) in rezervirali vam bomo mizo v restavraciji. Konzumacija je 100 dinarjev.

Uredništvo Gorenjskega glasa

ZANIMIVOSTI

Februarski davčni (socialni) udar

Štiridesetkrat večji davek od stavb

Kranj, 19. februarja - Minuli teden je bilo precej burno, na trenutke razburljivo in tudi vročé, na oddelku Uprave za družbene prihodke v občinski stavbi v Kranju. Lahko bi rekel, da je v posameznih primerih ob izdaji položnic za plačilo letošnje prve akontacije davek od stavb prišlo v občini kar do "socialnega" udara. Akontacije za davek od stavb so namreč za tiste, ki so ga že

do sedaj morali plačevati (lastniki stavb, kjer znaša kvadratura več kot 160 kvadratnih metrov) zaradi lanske inflacije večje kar za 40 krat. Tako so nekateri dobili položnice za tisoč dinarjev in več. Ker gre nenačadne za izjemen inflacijski in ponekod tudi socialni udar, smo se tokrat pogovorili z odgovornimi v davčni upravi in prizadetimi.

rov, upam, da bo občinska skupščina predlagano spremembo oziroma olajšavo za zavezance tega davka sprejela. Prav bi bilo tako."

Lidija Sitar iz Čirč:

"Sama se sicer še nisem "znašla" v sedanjih kleščah tega davača, vendar pa starejši negodejo. Sicer pa je res; graditi hišo in si na vseh koncih pritrjuješ, potem te pa davek udari kot nekakšna kazen. Mladi sicer niso toliko prizadeti, ker pač malo zidajo, starejši, predvsem upokojenci, pa zelo..."

Viktor Jesenik iz Podbrezij: "Akontacija je bila zame zares neprijetno presenečenje, saj znaša skoraj 2.000 dinarjev, na leto pa okrog 7.500, kar mi bi vzel po tem izračunu kar dve letosnjki mesečni pokojnini; in to zato, ker sem pač težko sam zgradil hišo in na ta način nisem obremenjeval družbe za dodelitev stanovanja. Mislim, da je zelo prav, da so se v davčni upravi vprašali, kako bodo ljudje to zmogli in predlagajo ublažitev tega udara..."

Marjan Ovin iz Stražišča: "Mislim, da kakorkoli z lepa ne gre v tem sistemu. 27 let službe imam in ne vem, kako in kdo je tako odločal. Ne morem se pomiriti, da so nam 45 let obljudljali lepsi jutri, sedaj pa krivci iščejo krivce. Jaz sem 23 let gradil in vlagal v hišo in jo moram že vzdrževati, ob tem, da so me zdaj pri prvi akontaciji obdavčili na 1.540 dinarjev!"

A. Žalar

Aleksander Troha, direktor Uprave za družbene prihodke občine Kranj: "Pri daveku od stavb, kjer je osnova za odmero povprečna cena kvadratnega metra v občini, je bila vse leto malo pod realno inflacijo. Letos pa je izračun pokazal, da je ob ceni 8.800 dinarjev

za kvadratni meter odmera poskočila kar za 40 krat. Ko smo ocenjevali, da bi "udar" lanske inflacije ublažili, smo se raje odločili za povečanje že ob prvi akontaciji, ker bi sicer bila v nasprotju zaračun zaradi nižje (na ravni lanske) prve, prevelika in bi povzročila pravi šok. Res pa je, da je sedanja akontacija povzročila pri nekaterih precejšnjem udarec na družinski proračun, saj vemo, da so pri nas stanovanjske hiše gradili ljudje z nizkimi osebnimi dohodki, ki so danes že upokojeni, ali pa zaposleni v gospodarstvu, kjer so plača zamrznjene; čeprav letna odmera v povprečju zdaj predstavlja nekako znesek letne registracije stoenke. Vendar bomo predlagali občinski skupščini, da bi osnovno za izračun daveka po odloku znizili za 40 odstotkov. Dodatna olajšava pri poračunu ob drugi akontaciji pa bi bila tudi napovedana ukinitve prispevka za zaklonišča, kar je predlog v republiki. Če kdo zdaj prve akontacije ne bi mogel plačati, lahko pričakuje, da bo druga akontacija zato približno enaka sedanji ali malo višja oziroma nižja za znesek, ki bi ga poračunali na podlagi predlagane olajšave."

Jelka Omejc iz Kranja, zaposlena v davčni upravi: "Minuli teden je bilo pri nas, čeprav ne delam na tem področju, res precej vročé. Mislim, da je glede na sicer pravilno odmero, davek zdaj za marsikoga resnično previsok. Ljudje so sicer razumeli razloga, zakaj in kako je do tega prišlo, vendar, ker je med njimi resnično kar nekaj socialnih prime-

Zborovanje v Cerkljah

Cerklje, 19. februarja - Občinska konferenca Socialistične zveze Kranj skupaj s krajevno konferenco Socialistične zveze Cerklje vabi krajane iz Cerkelj in iz sosednjih krajevnih skupnosti pod Krvavcem na predvolilno zborovanje, ki bo jutri (sreda), 21. februarja, ob 18. uri v sejni sobi zadružnega doma v Cerkljah. Na zborovanju bodo predstavili volilcem program Socialistične zveze in poglede na prihodnost. Gostje na zborovanju bodo Darja Lavtičar-Bebler, Marjan Gantar in Ferdo Rauter.

A. Ž.

Posamično prvenstvo v šahu

Šahovska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj ima marca namen prirediti posamično prvenstvo za upokojence šaha. Zato prosi vse ljubitelje šaha, ki bi radi sodelovali na omenjenem prvenstvu, da se najkasneje do 28. februarja prijavijo na Društvo upokojencev Kranj, Tomšičeva 4. Prijave sprejemajo vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

Zbori volilcev od 5. do 8. marca

Radovljica, 19. februarja - Krajevna skupnost Radovljica obvešča krajane, da bodo zbori volilcev za določanje kandidatov za skupščinske volitve od 5. do 8. marca. Obvestilo daje zavesti informacije v Glasu (16. 2. 1990), ki jo je posredovala radovljiska združena opozicija in je povzročila med krajani dolocene nejasnosti.

Seruga na Gorenjskem

Pred dobrimi štirimi meseci sta se s svoje zadnje poti vrnili novinarja in svetovna popotnika Zvone Šeruga in njegova žena Romana. Tokratno, leto dni dolgo potovanje z motorjem preko afriške celine je hkrati predstavljalo tudi zadnji del štiriletnje svetovne odisejade, v kateri sta popotnika uspela, kot prva jugoslovana in tudi kot ena zelo redkih v svetu, na motorju prevoziti 45 dežel in vseh pet kontinentov. »Ni naključje, da je bila Afrika najini zadnja celina, pravi Zvone. »Res je bilo naporno: za začetek prostranstva Sahare, potem deževna doba v brezpotnih centralnih Afriki, zima na jugu celine, vmes vročina, komarji, malarija, spanje po vaseh ali kjerkoli za cesto že... Toda obenem je bila to skorajda pot skozi neverjetnosti: noči pri nomadskih plemenih sredi puščave, življenje z Bušmani, Pigmeji, spanje v divjinah, ki sva jih delila le z divjimi zvermi, čudovite lepotе pokrajini...«

Zvone bo vsaj del teh svojih afriških vtisov skušal v naslednjih dneh predstaviti tudi gorenjskim poslušalcem. Predavanja o potovanju bodo v torek, 20. februarja, ob 18. uri v kino dvoranji Radovljici, v četrtek ob istem času v kinu Železar na Jesenicah, v petek pa v kinu Center v Kranju. Spremljala jih bo multivizija, računalniško vodenja diaprojekcija. Glede na izredno zanimanje, ki po vsej Sloveniji vlada za srečanje s svetovnim popotnikom, pa priporočamo nakup kart v predprodaji. Na sliki: med nomadskimi Turkanami na severu Kenije.

(Foto: Romana Dobnikar - Šeruga)